

ΠΡΟΟΔΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ
ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ.

ΕΤΟΣ Α.

ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ, τῆ 1/13 Ἀπριλίου 1889.

ΑΡΙΘ. 5.

Ο ΔΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ
ἐν κυνηγετικῇ στολῇ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΕΝ Τῷ ΠΑΡΟΝΤΙ ΤΕΥΧΕΙ.

Η ΕΙΚΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΙΔΟΥΚΙΣΣΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΑΣ.
ΜΕΝΟΥΕΤΤΟΝ Λονδοβίκου τοῦ Βεετχόβεν, ἈΣΜΑ ὑπὸ Π. Κ. Ζαχαριάδου.
Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΒΡΑΙΣΜΟΣ.

Ο κ. Αδάμ Φράγκης, καθηγητής ἐν τῷ ἀνωτάτῳ Παιδευτηρίῳ τῆς Γαλλίας (Collège de France) Ἰουδαῖος δὲ τὸ γένος, ὀμνῶν κατὰ τέλος τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου ἐν τῇ γενικῇ συνεδρίσει τῆς ἐταιρίας τῶν Ἑβραϊκῶν σπουδῶν, καὶ λαβὼν ὡς θέμα αὐτοῦ τὸν Ἀσιατικὸν πανθεϊσμόν καὶ τὸν Ἑβραϊκὸν μονοθεϊσμόν ἐξέφωσεν, ὡς εἶκόσ, τὸν τελευταῖον, καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυτον σχεδὸν καταδίκην τοῦ πρώτου, οὗτινος τὴν συμβολὴν ἐν τῷ παγκοσμίῳ πολιτισμῷ δὲν ἠδύνατό τις ν' ἀναμένη παρὰ Ἰουδαίου καὶ ἐν τισαύτῃ ὁμιλήσῃ, ἔνθα πᾶς λόγος περὶ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ βίου θὰ ἴην ἀκατάληπτος, καταλήγει εἰς τὰς ἑξῆς ἰδέας: „Ἄμα τῆς πνευματικῆς βάσεως τοῦ Ἑβραϊκοῦ μονοθεϊσμοῦ ἀπαλλαγείσῃ τῶν ὕλικῶν γεγονότων, τῶν ἀντιφασκόντων πρὸς αὐτὴν καὶ ἀτιμαζόντων αὐτήν, ἔχουμεν πρὸ ἡμῶν ὅτι ἀνώτερον καὶ καθολικότερον εὑρίσκει ἐν τῷ Χριστιανικῷ μονοθεϊσμῷ, ὅτι αὐτὸς ὁ ἥρωσ τῶν εὐαγγελικῶν ἀφηγήσεων (σημειώσατε τὴν ὅλην ἐβραϊκὴν ταύτην προσωνομίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ) συνώψισεν ἐν ταῖς λέξεσιν „ἀγάπα πρὸ παντὸς ἄλλου τὸν θεὸν καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.“ Ὁ Ἰουδαϊσμός ὅμως καὶ ὁ Χριστιανισμός, ἡ ἴνα ἀποκαλέσωμεν αὐτοὺς διὰ τῶν ἀληθινῶν ὀνομάτων αὐτῶν, ἡ θρησκεία τῆς Βίβλου καὶ ἡ θρησκεία τοῦ Εὐαγγελίου, διαφέρουσι καὶ θὰ διαφέρωσι πάντοτε ἀπ' ἀλλήλων κατὰ κεφαλαιώδεις τι σημεῖον. Ἡ πρώτη ἔχει χαρακτῆρα πρακτικόν, πνεῦμα μέτρου καὶ μετριότητας, ὃν οὐδέποτε ἀποστήσεται καὶ ὕπερ παρέχει αὐτῇ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν ἰσχὴν αὐτῆς. Ἡ δευτέρα ἔχει τάσιν πρὸς τὸν μυστικισμόν καὶ τὰς ὀρμὰς τῆς ψυχῆς, ὀρμὰς εὐγενεῖς μὴ συμφωνούσας πάντοτε πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ βίου, τῆς κοινωνίας καὶ τῆς οἰκογενείας. Καὶ ἰδοὺ ἐν περιφανῆς τοῦτου παράδειγμα. Ἡ τῆς Βίβλου θρησκεία συνιστᾷ, ὕπερ εὐχερῶς λησμονοῦσι, τὴν συγγνώμην τῶν προσβολῶν καὶ ἀπαιτεῖ τὴν πρὸς τοὺς ἐχθρούς ἀρωγήν. Τὸ Εὐαγγέλιον ὁρίζει ὅπως τέλην τις τὴν ἀριστερὰν εἰς τὸν πλητέοντα τὴν δεξιὰν αὐτοῦ παρῇαν. Δὲν κρίνω τὸ παράγγελμα τοῦτου, οὐδ' ἐξετάζω ἂν ἴηαι δυνατόν ἢ χρησίμου τὸ συμμορφοῦσθαι πρὸς αὐτό· περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ σημειώσω τὴν διαφορὰν τὴν χωρίζουσαν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς Βίβλου. Ἐτερον τοῦ λόγου παράγγελμα κεῖται ἐν ταῖς ἑξῆς: ἡ θρησκεία τῆς Βίβλου ἀεὶ ὑπερ πάν ἄλλο τὴν οἰκογένειαν· ἐπιτάσσει τὸ τιμᾶν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, ζῆν ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων. Τὸ Εὐαγγέλιον συνιστᾷ τὸ ἐγκαταλείπειν τὰ πάντα, γυναῖκα, συζῶνον, τέκνα, γονεῖς καὶ ἀποσινοῦσθαι μόνον τῷ θεῷ. Καὶ ἐνταῦθα ἀπέχω παντὸς σχολίου περιοριζόμενος μόνον εἰς τὴν σημείωσιν τῆς διαφορᾶς, παραγαγούσης ἐξ ἐνός μὲν τοὺς μοναστικούς δεσμοὺς ἐξ ἄλλου δὲ τὴν λατρείαν τῆς οἰκογενείας.“ Εἶτα ὁ Ἰουδαῖος, ἀποθανομάζων τὴν Ἀγίαν Θρησεῖαν καὶ τὴν Ἀγίαν Αἰκατερίνην, τὴν ἐκ Σιένης, καὶ οἰκτεῖρων τοὺς ἐξέωσαντας τὰς ἀδελφὰς τοῦ ἐλέους ἐκ τῶν φιλιανθρωπικῶν καταστημάτων τῆς Γαλλίας, προσεῖθησιν ὅτι καὶ αἱ ἐν τῷ αἵκῳ ἐξασκούμεναι ἀρεταὶ ἔχουσι ἐπίσης τὴν ἱερότητα αὐτῶν, καὶ ὅτι εἶναι εἰς μείζονα καὶ γενικωτέραν χρῆσιν. Παραμβάλλον δὲ τὰ ἐν ταῖς Παροιμίαις λεγόμενα περὶ τῆς ἐναρέτου δεσποίνης ἐπιφέρει, „τὸ εἰς τὴν ἐνάρετον ταύτην γυναῖκα, τὴν ἀγίαν ταύτην οἰκοδέσποινα, ἀπονεμόμενον πρόσωπον ἐξέρχεται ἡμῖν διὰ τι οἱ πιστοὶ λάτρευσι τῆς Βιβλικῆς θρησκείας οὐχὶ θερμῶς ἔχουσι πρὸς τὸν οἶκτον μεθ' οὗ ὁ Ἰησοῦς λαλεῖ πρὸς τὴν ἐκλήνασαν ἔγγραμον γυναῖκα. Θέλοντες δὲ συγχωρήσει τὴν ἀστήροτητα αὐτῶν ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἡ ἐκκληνασα ἔγγραμος (ἀποφεύγουμεν ἐν τῇ μεταφράσει τὴν κυριολεξίαν) κατέστη σχεδὸν ἡ μόνη ἡρώης τῶν ἀκατονομάστων μυθιστορημάτων, αἵτινα μολύνουσι ταυτὸν τὰ πνεύματα καὶ τὰς καρδίας καὶ ἀτιμάζουσιν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τὴν γαλλικὴν φιλολογοῖαν. Διὰ τοὺς ἄνδρας τῆς Βίβλου, ἡ γυνή εἶναι ὑπεύθυνος ἐπὶ ταῖς πράξεις αὐτῆς, ὅσον καὶ ὁ ἀνὴρ, καὶ πρέπει, ὡς ἐκεῖνος, νὰ τιμωρῆται διὰ τὰ παραπτώ-

ματα αὐτῆς.“ Μνημονεύον εἵπεται καὶ κατακρίνον δικαίως Ἰνδικόν τι ἀξίωμα, καθ' ὃ δὲν πρέπει νὰ πληττέη τις οὐδὲ δι' ἄνθους τὴν γυναῖκα καὶ ἂν εἰς μυρία σφάλματα ὑποπέσῃ, διότι ἡ γυνή κατὰ τὸν Ἰνδὸν νομοθέτην δὲν εἶναι ὑπεύθυνος, ὅπερ κατὰ τὸν Φράγκην ἀποτελεῖ θανάσιμον τῇ γυναικὶ προσβολήν, περατοὶ τὴν ὕλην ἀγάρουσιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἑξῆς παραγράφου. „Εἰς τὰς διαφορὰς ταύτας ἀκριβῶς, παραγομένας ἐκ βάσεως ἀληθειῶν παρομοίων, ἀποδοτέα ἢ ἀκατάβλητος ἐπιμονὴ τοῦ Βιβλικῶν μονοθεϊσμοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, ἐν τῷ μέσῳ τῆς Χριστιανικῆς κοινωνίας, ἀπέναντι τῶν συνεχῶς ἐπαναλαμβανομένων ἐπαναστάσεων. Ἡ ἐπιμονὴ αὕτη οὔτε ἐκ φυλετικῆς ἀποτυφλώσεως προέρχεται, οὔτε ἐκ θείας κατάρας, ἀλλ' εἶναι ἱστορικὸν γεγονός ἐφερον ἐν αὐτῷ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ καὶ τιμῶν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Ἡ ἐπιμονὴ καὶ ἡ ἀποτύφλωσις ὑπάρχουσιν ἐν τῷ πνεύματι ἐκείνων, οἵτινες οἰονόηποτε σύμβολον πίστεως καὶ ἂν λατρεύουσι ἀμοιροῦσι δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης.“

Σὲ ἐνοήσαμεν κάλλιστα, ὃ πιστὲ γόνε τῆς φυλῆς τοῦ Σῆμ, διότι καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν μὲν ἵκανοὺς λίθους ἔρριψας ἐν τῷ κήπῳ ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τελευταίαις μάλιστα λέξεσιν ἔχας ἀφθόνους σταγόνας ἰοῦ. Μὰ τὰ παθήματα ἡμῶν τὰ πολλά, μὰ τοὺς ὄνειδισμοὺς τῶν Ρωμαίων, οἵτινες εἰς τὴν fidem Punicam (τὴν πίστιν τῶν Σημιτῶν) προσεθήκην εἵπεται καὶ τὴν fidem Graecum (τὴν πίστιν τῶν Ἑλλήνων), περὶ ἧς ἔλεγον ὅτι δὲν εἶναι πίστις (nulla fides), οὐδόλωσ ποδοῦμεν νὰ ἀποσοβήσομεν διὰ συμβόλων ἕκων τὸ δηλητήριον μεθ' οὗ ἐρμηνεύει ἢ μάλλον παρερμηνεύει τὸ Εὐαγγέλιον καθηγητῆς σοφὸς μὲν ἀλλὰ μὴ δυνάμενος νὰ λησμονήσῃ, ὅτι ἡ φυλὴ αὐτοῦ πλείστους ὑπέστη διωγμοὺς καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἀκόμη βασιλείων τῆς Συρίας, ὅτι παναλεθρία ἐθνικὴ διέσπειρεν αὐτὴν ἐπὶ τῶν Ρωμαίων αυτοκρατόρων τὸν Β' αἰῶνα μετὰ Χριστόν ἐπὶ τοῦ Ἀθριανοῦ, ὅτι ἑκατόμβαι ὅλα ἐβραϊκῶν σωμάτων ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας προσεφέροντο ἐπὶ τῶν πυρῶν εἰς τὸ σύμβολον ἐκείνου, ὅπερ αἰνίσσεται ὁ κ. Φράγκης. Ἀλλὰ δὲν ἐξιλίεωσεν ἄρᾳ γε τὴν σκιάν τοῦ Σῆμ, ἀδελφοῦ τοῦ προπάτορος ἡμῶν Ἰάφεθ — ἀμφοτέρων κλεισθέντων μετὰ τοῦ τρίτου ἀδελφοῦ Χάμ, καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν Νῶε καὶ μεθ' ὅλων τῶν ζώων τῆς γῆς ἐν τῇ κιβωτῇ, καὶ ἀπὸ κοινοῦ συγκληθέντων ἐν ταῖς φοβεραῖς ἐκείναις ἡμέραις καὶ συγκλονοῦσάντων — δὲν ἐξιλίεωσεν ἄρᾳ γε τὴν σκιάν τοῦ Σῆμ τοῦ αἵμα τῶν Χριστιανῶν, ὅπερ ἐρχόθη ἐπὶ τῆς τὸ πρώτον παρὰ τῆς Ρωμαίας ἐπιμαρτυρίας πλάνης, ὅτι οἱ τοῦ Χριστοῦ λάτρεις οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ οἱ μητροὶ αὐτοῖς Ἰουδαῖοι, οὓς ἀπεκάλει ὁ Τάκιτος despectissimam partem servientium, τοῦτέστι τὴν μάλλον ἀξιοπεμφρόνητον μερίδα τοῦ ἐργατικοῦ λαοῦ; δὲν ἐξιλίεωσεν αὐτὴν ἢ τοσοῦτον ἐπιτηδεῖως ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς βάρως τῶν Χριστιανῶν ἐξασκουμένη χρῆσις τῆς συναλλαγτικῆς, ἢ ἐπινοηθεῖσα μὲν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Βυζαντινῶν τελειοποιηθεῖσα δὲ ὑπ' ἐκείνων, καὶ μάλιστα ὅσας πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν μέσων τῆς ἀλληλοκοινωνίας τῶν Χριστιανῶν; Ἡμεῖς διετέθημεν φιλικῶς πρὸς τοὺς Ἑβραίους ἐνθὺς ἅμα ἀναγνόντες ποτὲ ἐν γαλλικῷ συγγράμματι ὅτι τὸ σύστημα τῆς θρησκευτικῆς διοικήσεως, ὅπερ ἐπέτρεψαν ἐν Ἰερουσαλήμ οἱ Πέρσαι μετὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν κατάκτησιν τῆς Παλαιστίνης — σύστημα διατηρήσαν τὸ ἐθνικὸν φρόνημα τῶν Ἰουδαίων — ὠμοίαις πρὸς τὸ μετὰ τὴν ἄλωσιν ἐλευθέρως κυβερνῶν τὰ πράγματα τῶν Ἑλλήνων Οἰκουμενικῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχεῖον. Ἀλλ' οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῷ ἀνθρωπισμῷ οὔτε λησμονοῦσιν, ὡς φαίνεται, λίαν εὐχερῶς, οὔτε ἱκανοποιοῦνται διὰ τῶν συνήθων κερδῶν. Ἐν τοῖς πολυκρῆτοις Ἀπομνημονεύμασι τοῦ ἄγγελου Γκρεβιλ, γίνεται μνεῖα ἐπιστολῆς τινας πεμφθείσης ἐκ Φραγκφούρτης ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ Ρόσχιλδ πρὸς φίλον αὐτοῦ ἐν Λονδίῳ τῷ 1845, περιεχούσης δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ

ἑξῆς. „Ὁ λόρδος Παλμυστρῶν εἶναι φίλος τῆς οἰκογενείας ἡμῶν· δειπνεῖ παρ' ἡμῖν ἐν Φραγκφούρτῃ, ἀλλὰ διαπράττει τὸ ἀτόπημα νὰ προκαλῇ ὑποτιμήσεις τῶν χρηματικῶν ἀξιών ἐν ἀπάσῃ τῇ Εὐρώπῃ πρὶν εἰδοποιήσῃ ἡμᾶς.“ Ἄν ἡ ἀξίωσις αὕτη, ἡ κολοσσαία, ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τῶν πράξεων τοῦ λόρδου Παλμυστρῶνος ἐμπεριόχθη ὅπως οὐ μετὰ τὴν ὑπὸ τούτου καὶ τοῦ λόρδου Ρώσσελ ἐπιτευχθείσιν βραδύτερον εἰσοδὸν ἐνός Ρόσχιλδ Λυονῆς εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Ἀγγλίας, εἶναι ἄγνωστον. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι οἱ Ἰσραηλιταὶ δὲν πταίουσιν πολὺ ἐὰν διατυπώσιν ἐκάστοτε τηλεκατάτας ἀξιώσεις, ἀκόμη καὶ ἂν τολμῶσι νὰ μέμφωνται τῇ Εὐαγγελικῇ θρησκείᾳ ἐνθάρρυνσιν πρὸς τὰς ἐκκλίσεις τῶν ὑπάνδρων γυναικῶν. Ὁ μέγας ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ τῆς Γαλλίας Βοσσουέτος τοσοῦτον ἐξέθεισε τὸν περιούσιον λαὸν τοῦ Κυρίου, τοὺς Ἑβραίους, τοσοῦτον ἐκτακτον θεωρεῖ τὴν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εὐνοίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐμπνεύσασαν αὐτῷ τὴν ἐπὶ τῆς γῆς δημιουργίαν τῆς φυλῆς τῶν Ἑβραίων, ὅστε πᾶς μὴ Ἰσραηλιτῆς ἀναγνώστης τῆς πραγματείας τοῦ δεινοῦ συγγραφέως περὶ τῆς Γενικῆς ἱστορίας ἤθελε βραδύτατα ἀλεβεῖ, ὅτι δὲν κατετάχθη ἐν τῇ ὑπερ πάσας ἐκλεκτῇ ἐκείνῃ φυλῇ. Τὸ αὐτὸ δὲ αἰσθημα ἤθελε πάθει καὶ ὁ διεξερχόμενος τὸ τελευταῖον πόνημα τοῦ κ. Ρενάν, ὅστις κηρύττει περίπου ἐν αὐτῷ καὶ ἀγωνίζεται διὰ τῆς ἀπαραιμήλου εὐφραδείας αὐτοῦ νὰ πιστοποιήσῃ, ὅτι ὁ Ἑβραϊκὸς νόμος ἐθίκε τὰς ἀραιότατους βάσεις τῆς κοινωνικῆς προόδου καὶ κατέστησε γενικὰς τὰς μεγάλας θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς ἀρχάς. Καὶ ἴσως μὲν ἐν τῷ πανηγυρικῷ τοῦ κ. Ρενάν διαρίεται τάσις τις πρὸς ἀνάλεψιν τῶν ἐντυπώσεων, ἅς ἐνεποίησεν ἡ συγγραφή αὐτοῦ περὶ τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, διότι ἡ διάπτυξις ἐξόμνησις τοῦ Ἀρχαίου Νόμου ἀνανακλᾷ καὶ εἰς τὸν Νέον Νόμον, ὅστις ἦλθε πληρῶσαι οὐχὶ καταλῦσαι τὸν πρῶτον, καὶ τοῦ ὁποῖου ἄλλως τὴν εὐεργετικὴν ἐπιδρασιν ἀνεκήρυσεν ἐν ἐτέροις προηγουμένοις συγγράμμασιν ὁ κ. Ρενάν. Ἀλλ' ἡμεῖς, ὡς Χριστιανοί, ἀποδεχόμεθα καθ' ὅλοκληρίαν ὡς ἀληθεῖς καὶ ὁρθὰς ἀπάσας τὰς κρίσεις τοῦ Γάλλου περὶ τῆς ἐβραϊκῆς θρησκείας, ἦν πρόδρομον ἀναρχαίον θεωροῦμεν τῆς Χριστιανικῆς κατὰ τὰς δοξασίας καὶ τὰς παραδόσεις ἡμῶν.

Ὅχ' οὕτως ὅμως ἔκριναν περὶ τοῦ Ἀρχαίου Νόμου, τοῦ ἐβραϊκοῦ, οὔτε ἐπεβεβαίωσαν τὴν ἐμφαντικὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Φράγκη ἐξόμνησιν τῆς ἐπιμονῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς τὰ πάτρια οἱ μυριοπληθεῖς ἐκείνοι ὁμοθρησκοὶ αὐτοῦ, οἵτινες καὶ ἄλλοτε πολλάκις ἀπηρνήσαντο τὸν Ἰουδαϊσμόν, ὅπως μεταβληθῶσιν εἰς Χριστιανοὺς ἢ Μουσοουλμάνους, καὶ νῦν ἔτι ἐξακολουθοῦσι βαπτιζόμενοι εἰς τὸν Χριστιανισμόν καὶ ῥαντιζόμενοι δι' αὐτοῦ. Ἰσραηλιτῆς συγγραφεὺς, ἐσχάτως ἀκόμη γράφων ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν Ἑβραϊκῶν σπουδῶν, ἰσχυρίζετο ὅτι ὑπερβαλλόντως ἐξώγκωσαν τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἰουδαίων τῆς ἐν Ἰσπανίᾳ Γρενάδας καὶ Καστιλλίας, τῶν ἐξωσθέντων ὑπὸ Φερδινάνδου καὶ Ἰσαβέλλης τῆς καθολικῆς τῷ 1493, καὶ ἐβραίου ὅτι ἐκ τῶν 160.000, ὅσους μόλις ὑπολογίζει τοὺς ἐκεῖ τότε ἐγκατεστημένους ὁμοθρήσκους αὐτοῦ, 50.000 περίπου προὔτειψαν τῆς ἐξορίας τὸ βᾶπτισμα.

Περὶ τὰ τέλη δὲ τοῦ παρελθόντος καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἱσταμένου αἰῶνος ἀνα ἐκατοστῆς μετέβαινον εἰς τὰς τάξεις τῶν Εὐαγγελικῶν Χριστιανῶν οἱ ἐν Γερμανίᾳ Ἑβραῖοι, καὶ μάλιστα οἱ νομιονόμοι τοῦτον καὶ οἱ μάλλον ἀνεπτυγμένοι, πρὸ πάντων δὲ περιφανεῖς γυναῖκες, αἵτινες ἐπεθύμουσαν νὰ ἀναδειχθῶσιν, εἴτε διὰ τῆς φιλολογίας, εἴτε διὰ τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ πολιτικῇ ἀναλαμψεως. Διαπρέπεισι Γερμανοὶ συγγραφεῖς, ὡς ὁ Κάρολος Ἰλλεβράνδος τῷ 1870 καὶ ὁ Zeiger πρὸ δύο περίπου ἐτῶν, παρέδωκαν ἡμῖν τὰς περιπετείας πολλῶν νεοφωτιστῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, διαπρεφάντων διὰ μεγάλης φιλολογικῆς καὶ κοινωνικῆς πρωτοτυπίας, καὶ συντελεσάντων τὴν ἀπὸ τῶν τετριμμένων ὁδῶν ἀπαλλαγὴν τοῦ γερμανικοῦ πνεύματος. Δὲν εἶναι βεβαίως ἐνταῦθα ὁ κατάλληλος χώρος πρὸς ἀναδημοσίευσιν τῶν κατορθωμάτων τῶν περιφανῶν ἐκείνων ἐξ Ἑβραίων νεοφωτιστῶν χριστιανῶν, οὐδὲ ἀρμόζει πρὸς τὸν σκοπὸν ἡμῶν ἡ ἀφήγησις τῶν μετὰ γερμανῶν ποιητῶν καὶ λογιγράφων καὶ ἐπιστημόνων σχέσεως

αὐτῶν· ἀρκεῖ μόνον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι, εἴτε ἐπίστευσαν ἀληθῶς, εἴτε προσειπύθησαν πιστεύσαντες εἰς τὴν νέαν αὐτῶν θρησκείαν, ὡς ὁ διάσημος Ἑρρίκος Χάινε, ὅστις εὐρεν ἱκανὰς ἐυφρολογίας διὰ τὰ δόγματα πασῶν τῶν θρησκείων, οἱ χριστιανισθέντες Ἑβραῖοι ἐνόμισαν ὅτι δὲν ἠδύναντο μόνον διὰ τῆς πρώτης αὐτῶν πίστεως νὰ προαγῶσι τὸν πολιτισμόν, νὰ ἀνοίξωσι νέας εὐρείας ὁδοὺς εἰς τὸ γερμανικὸν πνεῦμα, νὰ ἀνοψωθῶσιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἰς ἐλευθέρας καὶ ἀιθερίους πτήσεις τῆς διανοίας καὶ τῆς φαντασίας. Δυστυχῶς δὲ οἱ πλείους αὐτῶν, μὴ περιοριζόμενοι εἰς τὴν ἀπάρνησιν τῶν πατρῶν δογμάτων, προσεφέροντο λίαν ἀσπλάγχγως πρὸς τοὺς τῶος ὁμοθρησκούς αὐτῶν. Ἄν ὁ περίπουτος πανθειστῆς φιλόσοφος Ἰουδαῖος Σπινόζης περιεφρόνει μόνον καὶ ἀπεστρέφετο τοὺς ὁμοφύλους ὀργιζόμενος κατ' αὐτοῦ, διότι ἂν δὲν ἐρραניתῆθαι ὑπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐφοῖτα εἰς τοὺς ναοὺς αὐτοῦ καὶ ἀσμένως ἠεροάζετο τοὺς ἀπὸ τοῦ ἀμβρονοῦ ἱεροκήρυκας, ἂν ὁ Μορτάρας, ἐν τῷ 1858 ἦρπασαν οἱ ἐν τῷ Βατικανῷ παῖδον ἐτι ὀκταετῆς καὶ ἐχριστιάνισαν αὐτόν, προσηγήθη τραχύτατα πρὸς τοὺς Ἰουδαῖοις γονεῖς, κατορθώσαντας μετὰ τοῦ ἀπελυθέρωσιν τῆς Ρώμης τῷ 1870 νὰ συνεντευχθῶσιν μετ' αὐτοῦ καὶ νὰ ἀποπειραθῶσιν τὴν ἀνάγκησιν τοῦ τέκνου αὐτῶν, ἡ ἐκ τοῦ Γερμανοῦ Ἑβραίου Λεβὲν θυγάτηρ Ραχὴλ, ἡ ἐν ἀρχαίς τοῦ παρόντος αἰῶνος συγκεντροῦσα εἰς τὰς αἰθούσας αὐτῆς τὸν Γκαίτην, τὴν Κυρίαν Στάελ, τοὺς δύο Οὐμβόλδους καὶ τοὺς δύο Σιεγέλους, ἡ τιμηθεῖσα διὰ τῆς ἀγνῆς, ὡς λέγεται, καὶ εὐγενεῖς ἀφοσιώσεως τοῦ ἀνεψιοῦ Φρειδερίκου τοῦ μεγάλου Λουδοβίκου Φερδινάνδου, ἱπποτικοῦ ἡγεμονοπάιδος, πεσόντος ἐν ταῖς κατὰ τῆς Γαλλίας μάχαις, ἡ περιόνημος ἐκείνη Ραχὴλ, ἡ βραδύτερον γενομένη δέσποινα Φαραγγιέν, ἀποῦ πρότερον ἦδη ἐνήλιε εἶχεν ἀσπασθῇ τὸν Χριστιανισμόν, ἔγραφέ ποτε εἰς φίλον αὐτῆς τὰς ἑξῆς πικροτάτας λέξεις „νομιζῶ ὅτι καθ' ἦν στιγμὴν ἐρριπτόμην εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ὑπερφυσικόν τι ὄν ἐβύθησεν ἐγγχειρίδιον εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐνθ' μοὶ κατασφίλευσεν ὅλας τὰς ἀρετάς, παρέλυσεν αὐτάς δημιουργήσάν με Ἰουδαίου“· ἄλλοτε πάλιν „ἔχω τὴν συνειδήσιν ὅτι οὐδέποτε μὲν ἔπεσον, οὐδέποτε ἐπρηξά τι ἐλαφρῶς ἢ χάριν συμφέροντος, δὲν δύναμαι ὅμως ν' ἀπαλλαγῶ τοῦ δυστυχήματος τῆς σφαλερᾶς μου γεννήσεως, διότι ἀδιαλείπτως ἀνανεοῦμενον τοῦτο μὲ καταβάλλει“. Οἱ πιστοί, ὡς ὁ κ. Φράγκης, Ἰσραηλιταὶ γινώσκουσι κάλλιον ἡμῶν κατὰ πόσον ἀληθῶς ἐβλαψαν τὸν Ἰουδαϊσμόν οἱ Γερμανοὶ ἐκείνοι Ἑβραῖοι ἱεραπόστολοι, οἵτινες ἀδρῶς ἀμείβονται ἴνα προσελκύσωσι τοὺς ἐν Ἀνατολῇ καὶ Ἰδίᾳ ἐν Συρίᾳ ὁμοφύλους αὐτῶν ἐν τῷ χριστιανισμῷ· ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ κερτῆματα ἦδη ἵκανὰ μακρότερα τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐκθέσεις καὶ συγγράμματα εἰδικὰ, ἀπαριθμοῦντα πλείστα τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως μεταστάσεις, ἀναιροῦντα δὲ τοὺς ὑψηλόφρονας ἰσχυρισμοὺς τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ περὶ ἐπιπῶν τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ ἐν τοῖς πατρίσις δόγμασι — τοῦ μεγάλου ἐκείνου γεγονότος, ὅπερ δὲν εἶνε θεῖα ἄρᾳ ἀλλ' ἔχει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν τοῖς νόμοις τῆς ἱστορίας.

Ἡ Διαραελὴ τοῦ πᾶνον μνεῖα πιθανῶς δὲν ταράττει ὑπερβαλλόντως οὐδὲ σφόδρα λυπεῖ τοὺς πιστοὺς αὐτοῦ ὁμοθνεῖς, διότι ἂν ὁ πατὴρ ἐχριστιανισθῆ, καὶ γεννηθέντα τὸν υἱὸν ἐμίγησεν ἄνοστα εἰς τὴν νέαν τῆς οἰκογενείας θρησκείαν, ὃ περιδόξος μυθιστοριογράφος καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ παρέμεινε πάντοτε ἐβραϊκῶν τὰς τε διαθήσεις καὶ τὴν φαντασίαν, ἐπὶ τῇ ἀμυβρόλῃ καλαισθησίᾳ τῶν Σημιτῶν διατρέπων, τὰ ἀνοικτὰ χρώματα ἐπὶ τῆς ἐνδομασίας πικρολοτρόπως συνδυάζων, εἰς τὴν μεγάλῃν καὶ τὴν μικρὰν Ἀσίαν διανοοῦμενος, ἐν τε τῷ πολιτικῷ βίῳ καὶ τοῖς μυθικοῖς αὐτοῦ πλάσμασι, νὰ μεταστήσῃ τὸ κέντρον τῆς παγκοσμίου βαρύτητος· οὐχ' ἦτον ὅμως ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἐστερήθη τῆς Σημιτικῆς αὐτοῦ ἀφοσιώσεως (καὶ ἐνταῦθα ἀναμνηστέον τὴν fidem punicam), διότι ὅτι ὁ κ. Γλάστων ἠγωνίζετο νὰ καταργήσῃ τῷ 1863 τὴν ἐν Ἰρλανδίᾳ Ἀγγλικανικὴν θρησκείαν ὡς ἐπικρατοῦσαν καὶ ἐπίσημον τῆς ἧσου ἐκείνης θρησκείας, ὁ Διαραελὴς στενωρεῖα τῇ φωνῇ ἐκράχθησεν ἐν τῷ κοινοβουλίῳ, ὅτι ἀσεβοῦσιν „οἱ τολμώντες νὰ ἐξασθενίσωσι τὴν θρησκείαν τῶν

πατέρων ήμών (την Ἀγγλικανικήν), ήτις ἐκλήσε τήν M. Βρετανίαν και ἐκράταίωσε τούς θεσμούς αὐτής“.

Διδακτικώταται και περίεργοι, οὐχί ἄγνωστοι τῷ K. Φράγκη, ήσαν αὐτὸς πρὸς τοὺς χριστιανούς σχέσεις τῶν Ἑβραίων παρὰ τῇ Βενετικῇ Δημοκρασίᾳ· ἐκείνη περιζήτητος οἰκογένεια εἶχεν ἐπιτίστους ἕνα ἱερέα χρήσιμον εἰς πάντα, ἕνα ἑβραῖον ἔτι χρησιμώτερον, ἕνεκα τῆς ἐκ τοῦ φέβου ἐγεμυθίας ήν ἐτήρουν, και ἕνα ἐγχειριδιοφόρον· χρονικόν τι δημοσιεύθη τῷ 1884 ἐν βιβλίῳ περιέχοντι πολυτιμώτατα ἔγγραφα περὶ τῆς ἐν Ἀνατολῇ πολιτείας τῆς Βενετικῆς δημοκρατίας λέγει, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι τοσούτον εἶχον προαχθῆ ἐν Βενετίᾳ, ὥστε διέφερον τῶν χριστιανῶν μόνον κατὰ τὸ κάλυμμα, ὅπερ παρ’ αὐτοῖς ήτο ἐρυθρόν· οὐ μόνον δὲ δὲν ήνωχλοῦντο ἀλλ’ ἕνεκα τῶν πολλῶν και σπουδαίων λειτουργιῶν αὐτῶν ἀπήλαιον μεγάλων πλεονεκτημάτων. Ταῦτα ὅμως δὲν ἔχαρον οἱ μικροὶ ἔμποροι, πάσχοντες συνήθως ὅσα και οἱ ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις ὀμόφυλοι αὐτῶν, οἱ μὴ θανείναι και μὴ μεσίται διαφόρων διαπραγματεύσεων. Πῶς δὲ ἐντοτε ἐχριστιανίζοντο ἐν Βενετίᾳ μαρτυρεῖ τὸ ἔξης γεγονός: Ὁ Ἰάκωβος εἶχε πολλάκις καταδικασθῆ διὰ τὰς ἐρωτικὰς αὐτοῦ ἐπιχειρήσεις μετὰ καλογραιῶν και διὰ ἐπανειλημμένας δολιότηρας περὶ τὸ χρηματίσθηαι. Ἠμέραν τινὰ εἶχε φθάσει εἰς Βενετίαν ἀπεσταλμένος τοῦ βασιλέως τῆς Πολωνίας μετὰ ἔγγραφων ἐπιστήμων πρὸς τὴν Δημοκρατικὴν Κυβέρνησιν. Ὁ Πολωνός εἶχε πολλὰ κοσμήματα ἐν οἷς και ἕνα ἀδάμαντα ἀξίας δέκα χιλιάδων δουκάτων· ἐρωσίθη δὲ μετὰ τοῦ Ἑβραίου Ἰακώβου, ὅστις ήτο ἐξοχὸς ἀδαμαντογνώστης· ἔχων συγγένειαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ κρατῆ εἰς τὰς χεῖρας τὸν ἀδάμαντα ἐκεῖνον, ὁ Ἰάκωβος κατῴρθωσε νὰ κατασκευάσῃ ἐντελῶς ὄμιον αὐτοῦ ὁμόιον ὃν και ἀντικατέστησε ἀντὶ τοῦ ἀληθινοῦ. Μετ’ ὀλίγου ἡμέρας ὁ Πολωνός ἐπιθυμῶν νὰ πωλήσῃ τὸν ἀδάμαντα αὐτοῦ ἔβηκε τότε μόνον ὅτι ὁ Ἰουδαῖος τὸν πείσει. Καταγγελθεὶς οὗτος εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὠμολόγησε τὴν ἀπάτην αὐτοῦ· καταδικάσθη δὲ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἀδάμαντος και εἰς τὴν ἐξόρκεσιν τῶν δύο ὀφθαλμῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἐξηγγόραζεν ἕναστον ὀφθαλμὸν ἀντὶ χιλίων δουκάτων. Ὁ Ἰάκωβος ἐξαγοράσας τοὺς δύο ὀφθαλμούς ἀντὶ 2000 χιλ. δουκάτων ἐξῆλθε τῆς φυλακῆς· εἶχεν ὥραιον γυναῖκα καλούμεν Ἰστέλλαν, ήτις ἀγωνισθεῖσα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερώσεως τοῦ συζύγου κατῴρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς· ἐκέκτητο τέσσαρας υἱούς ἐξ ὧν ὁ εἰς ἐσπούδαζεν ἐν Παρισίῳ· εὐθὺς ἤμα ἀπαλλάχθαι ὁ Ἰάκωβος διανοήθη νὰ βαπτισθῆ και τῇ συνανέσει τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐδωρήσατο τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἰς τὸ Κράτος. Οἱ ἄρχοντες τῆς Δημοκρατίας παρέστησαν εἰς τὴν βάπτισίν του και ὁ Δόγης Ἀνδρέας Γαρίττης ἐρησιέμευσεν ὡς ἀνάδοχος δημοσηγῆρας, μάλιστα αὐτὸν ἱπάτην μετὰ τῆς τελευτῆς, διότι περιέβαλεν χρυσῆν ἄλυσιν τὸν τραχηλὸν τοῦ νεοφωτίστου· ἐπιθαψθεὶς αὐτῷ πάντα τὰ προνόμια ὀνόμασεν αὐτὸν Μάρκον και ἐχορήγησεν αὐτῷ τὰ σύμβολα τῶν οἴκων τῶν Παραδείσων, ὅστις εἶχεν ἐκλίπει πρὸ τινος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου γόνου ἱερωνόμου τοῦ Παραδείσου. Ὁ Δόγης τῷ εἶπεν, ὅτι ἐξῆλθε τῆς Κολάσεως και εἰσῆλθεν εἰς τὸν Παραδείσον, και ὅτι δὲν ήδύνατο νὰ λάβῃ καταλληλότερον ὄνομα· μετ’ οὐ πολὺ ἐβαπτίσθησαν και οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀναξωσογονήθεντος οὕτω τοῦ ήῆθ ἐρβωμένου οἴκου τῶν Παραδείσων“.

Ὁ Χριστιανισμὸς βεβαίως δὲν προσεκτήσατο νέον θρησκον διὰ τοῦ βαπτιστικοῦ βαντίσματος τοῦ Μάρκον και τῶν τέκνων αὐτοῦ, και πῆθαι μόνον ὁ ἀνάδοχος Δόγης ἀπήλαισεν ἐκ προκαταβολῆς δευμάτων τινῶν τῆς εὐνομοσύνης τοῦ τέως Ἰακώβου κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰρκτῆς. Ἀλλὰ και ὁ Ἰουδαῖσμός δὲν πιστεύομεν νὰ κωχάται ἐπὶ τῇ ἀρησιθρησκείᾳ Ἀγγλο τινὸς Λόρδου Γόρδωνος, μολοντι, καθ’ ὅσον γνωσκομεν, εἶναι ἡ μόνῃ μνημονευομένη πως ἐν τῇ ιστορίᾳ και ἐπομένως λίαν ἀκριβῆ και προσφύλῃ τῇ θρησκείᾳ ἐκείνῃ, ήτις σπανιώτατα εἶδε νὰ προσέλθωσιν αὐτῇ ἐξ ἄλλων δογμάτων.

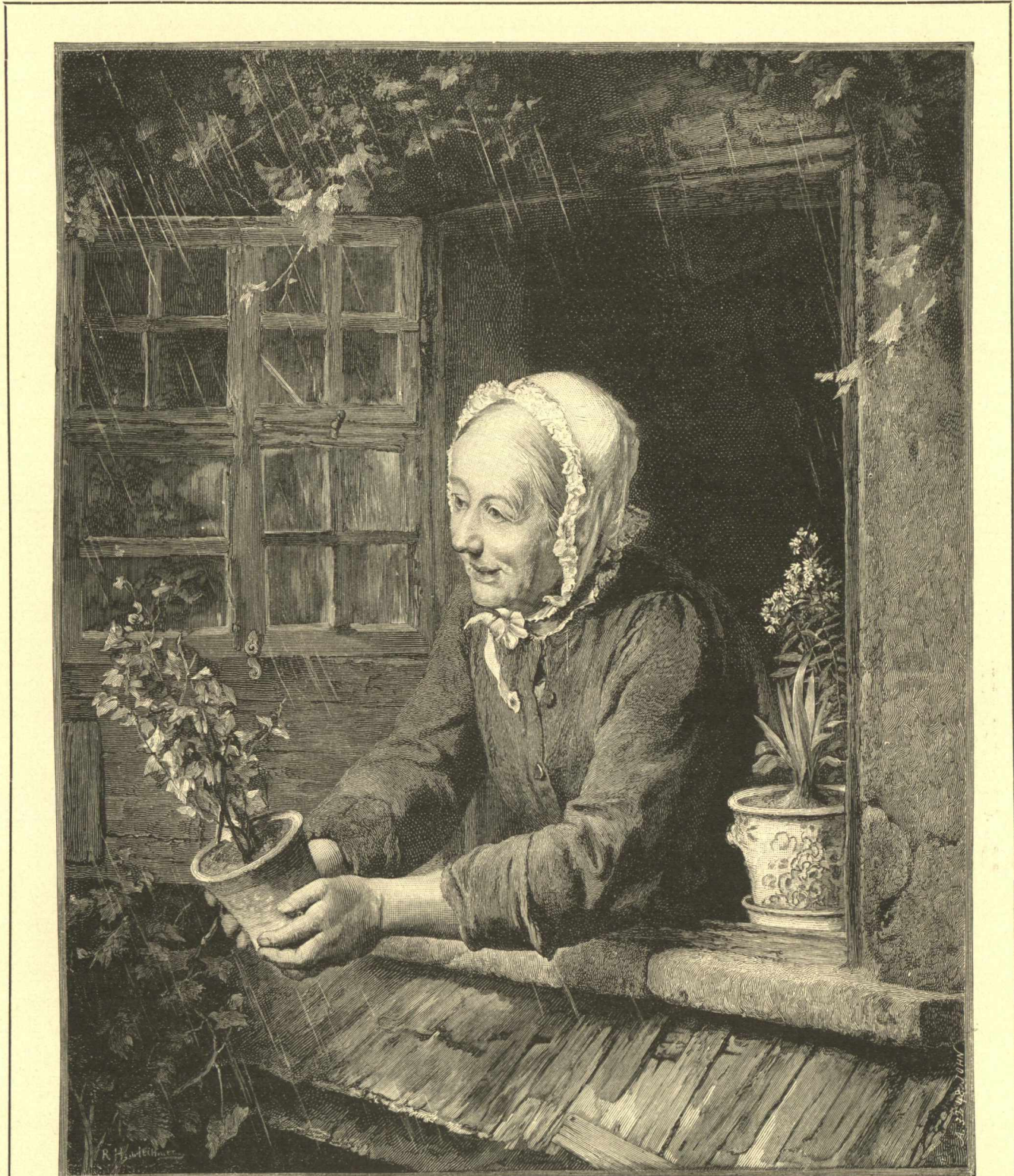
Τὸ ἔτος 1789, λέγουσι τὰ χρονικά τῆς Ἀγγλίας, διέπρεψεν ἐπὶ τρομεραῖς στάσεσιν ὀνομαζομένων στάσεις τῶν διαμαρτυρο-

μένων (protestant riots) και καθαμαξάσας τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου κατὰ τὸν μῆνα Ἰουνίου· προσῆλθον δὲ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Κοινοβουλίου ἀνακλήσεως πιστικῶν τινων μέτρων κατὰ τῶν καθολικῶν. Ἐόρδς ἐτρηματίσθη συνασπισμός τῶν διαμαρτυρομένων ἔχων σύνθημα τὰς λέξεις κάτω ὁ παπισμός.“ Ἀρχηγὸς αὐτοῦ ήτο ὁ λόρδος Γόρδων, μέλος τῆς Κάτω βουλῆς, σχεδὸν φρενοβλαβῆς, μνημονευόμεν συγγένειας τῆς Ἁγίας Γραφῆς και κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ιστορικοῦ Οὐάλπολ, ἀισχυρόβιος· ὁ φανατικὸς αὐτὸς Λόρδος, ἕνα ἐκφοβία τῶς ὑπουργῶς, παρεσκεῖασεν ἀπειλητικὴν διαδήλωσιν και διωργάνωσε λιτανεῖαν εἰκασακισυλίων διαμαρτυρομένων εἰς οὗς προσετέθησαν παρενθῶς ὄλοι οἱ κλέπται και λωποδοῦται τοῦ Λονδίνου· ἐξεκίνησαν δὲ ἐκ τοῦ μέρους τοῦ καλουμένου ἀγροῦ τοῦ Γεωργίου, ἔνθα ἴδονται νῦν ἡ μεγίστη ἐν Ἀγγλίᾳ καθολικὴ ἐκκλησία. Ὁ ιστορικὸς Γίββων ἐνόμισεν ὅτι εἶδεν ἐξεληθόντας ἐκ τῶν τῶν τὸς ἐπὶ Κρομβέλλου Καθαριστάς. Περιεκύκλωσαν ἀμέσως τὸ Βουλευτήριον πάντες δὲ οἱ Λόρδοι, οἱ ψηφίσαντες τὸ μέτρον ὅπερ διήγειρε τὴν ὀργὴν αὐτῶν, ἐγένοντο δεκτοὶ διὰ φροβερῶν συρτημῶν, μεθ’ οὗς προσέβησαν και εἰς βιαιοπραγίας. Τὰ ὀχήματα σταματηθέντα ὑπὸ τῶν ὄπλαγωγῶν, κατασυνετρίβησαν, οἱ ἐπίσκοποι ἐκβληθέντες τῶν ἀμαξῶν αὐτῶν, εἶδον τὰ ἐνδύματα αὐτῶν καταστρεθέντα· αὐτὸ φανάκι τῶν Λόρδων κατεφῆρησαν και αὐτὸ περιγεμίδες αὐτῶν ἐβροβορωθήσαν ὑπὸ τῷ ὄγγον. Οὐδέποτε τὸ μέγαρον τοῦ Οὐεστμινστερ θῆλει ὄζει ὄμιον τι πρὸς τὴν τραγουκομικὴν σκηνήν, ήν παρίστα ἡ αἰθουσα εἰς ἣν οἱ Λόρδοι εἰσῆρχοντο, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, ὄχροι ὡς τὸ φάντασμα τοῦ Ἀμλέτου, θεθοροβημένοι και ὀμιλοῦντες ὄλοι συγχρόνως· ἐν τῇ κάτω Βουλῇ ὁ λόρδος Ριτςμόνδος τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀκριβῶς ὑπεστήριξε τὴν θεωρίαν τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας· ὁ λόρδος Γόρδων ἐπερωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ λόρδου Βόρτ ἀπήντησεν αὐτῷ: „Σιωπή! παρ’ ἐμοῦ ἐξαρτάται νὰ κατακραταισθῆ ὑπὸ τοῦ λαοῦ.“ Μόνον δὲ ὅτε ὁ στρατηγὸς Κομβάβ ήπειλήσε τὸν λόρδον Γόρδωνα ὅτι θὰ τὸν διαπεράσῃ διὰ τοῦ ξίφους του ὁ τελευταῖος ἀπεμάρκυνε τὸ κυνολόγιόν του. Τῇ ἐπαύριον ὅμως οἱ νέοι ἐκεῖνοι καθαρισταὶ ἐκίνησαν νὰ κατερεῖπώσωσι τὰ παρεκκλήσια τῶν πρεσβειῶν τῆς Σαρθηνίας και τῆς Βαυαρίας και ὄλας τὰς καθολικὰς ἐκκλησίας τοῦ Λονδίνου. Ἡ οἰκία τοῦ λόρδου Βήκονσεηλδ ἐπερωπολήθη μετὰ τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς βιβλιοθήκης· μηχανουργεῖον ἀνέκον εἰς πλοῦστον καθολικὸν κατεκτά· εἰς τὰ ζωποποιεῖα εἰσέβαλον ἔξαφνα ὄντα μείναντα ἐκεῖ ἡμιθνή ἐκ τῆς μέθης. Ἡ Τράπεζα προσεβλήθη. Αὐτὴ φυλακὰι παρεβίασθησαν και κατεκημινίσθησαν ἕνα ἐλευθερωθῶσιν οἱ κακούργοι, ἐσκέφθησαν μάλιστα νὰ ἐξαγάγωσιν ἐκ τοῦ Πόργου τοὺς ἐκεῖ κλεισμένους λῆοντας. Τὴν ἐπομένην νύκτα, 7^ῃ Ἰουνίου, ή ἀπαῖσια ἀντανάλασις τῶν πυρκᾶν, αἵτινες ἀνήφθησαν εἰς τριάντα κοντα ἐξ διαφόρων σημεία, ἐφῶτιζε μακρὰν ἴν πυριφλεγῆ ὀρίζοντα ἀναμυμήτηκοντα τὰς φρικαλεότητας τῆς μεγάλης ἐπὶ Καρόλου Β’ πυρκᾶς. Ὁ Κάρολος Δίκων, ὅστις παρεβῆαλεν ἐπεισοδιακῶς τὴν τραχηλὴν ἐκείνην τραχηλὴν ἐν τῷ μυθιστορηματι αὐτοῦ Barnaby Rudge, παρέλιπε νὰ παραστήσῃ τὸν ιστορικὸν Γίββων ἀραδιόμενον εἰς φιλοσοφικὰς σκέψεις περὶ τῆς διαστροφῆς τῶν ἀνθρώπων και κατακλειόμενον ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ αὐτοῦ, ἐνφ τὸ αἶμα ἔρρει ἐν ταῖς ὁδοῖς. Διακόσιοι ὀγδοήκοντα ὄκτω ἐφρονεθήσαν, ἐβρομηνοντα πέντε ἐπληρώθησαν, αὐ γινόμενα ζημίαι ὑπερέβησαν τὰ 15—20 ἑκατομ. λιρῶν· τοιαῦτα ὑπῆραν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνδόξων ἐκείνων ἡμερῶν τῆς τῶν διαμαρτυρομένων θρησκείας. Ἐκ τῶν συλληφθέντων 35 πρωτοεργῶν 29 ἀπηγχονίσθησαν οἱ δὲ λοιποὶ ἐξορίσθησαν· ὁ μέγας ἐνοχος λόρδος Γόρδων ἐσῴθη ἕνεκα τῆς ἀμυβολογίας τῶν ὄρων τῆς Ἀγγλικῆς νομοθεσίας. Ἀλλὰ μετὰ τινά ἔτη αὐτός οὗτος ὁ λόρδος Γόρδων, δημοσιεύσας ἄκρον λιβέλλον κατὰ τῆς βασιλείσεως τῶν Γάλλων Μαρίας Ἀντουανέτας και κατὰ τοῦ ἐν Λονδίῳ γάλλου πρεσβευτοῦ, ἔδραπέτευσεν εἰς Ἀμστελλόδαμον, ἔνθα αὐτὸς ἀρχαὶ τὸν ἐξηνάγκασαν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀγγλίαν. Συλληφθεὶς ἐν Λιβερπολῇ ἐφυλακίσθη· ὅπως ἐπιστεγάσῃ δὲ ἐπαξίως τὸ παράδοξον στάδιον αὐτοῦ (λέγει ὁ Γάλλος συγγραφεὺς, ὃν μεταφρά-

ζομεν) ἐγένετο Ἰουδαῖος. Ἰποβληθεὶς εἰς ὄλας τὰς διατιπώσεις τῆς μνήσεως δὲν ήθελε πλέον νὰ φέρῃ ἢ τὴν ἀρχαίαν τῶν Ἑβραίων περιβολὴν και ἀπέθανεν ἐξ ἀνίας ἐν τῇ εἰρκτῇ τῷ 1793.“

Ἡ ιστορία δὲν λέγει ἂν τὸ ἀξιούστατον αὐτὸ ὑποκαίμενον ἀφῆκε τὰς τῶν χριστιανῶν διαμαρτυρομένων τάξεις, διότι αἴρηγς ἐν

τῆς νέας αὐτοῦ θρησκείας, ἢ κρίσει περὶ ἐκάστον τῶν Νόμων, ὁδς ἐλάτρευσεν ἀλληλοδιადόχως, θὰ εἶχομεν παραβολὴν τῶν δύο θρησκείων τελειότεραν πως και ἀκριβεστέραν, δὲν λέγομεν μάλλον ἀμειρόληπτον ἐκείνης, ήν ἐποήσατο ὁ διαπρεπῆς ἐν τῷ Collège de France καθηγητῆς ἐν τῇ γενικῇ συνεδριάσει τῆς τῶν Ἑβραϊκῶν

Ἡ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ. Εἰκὼν ὑπὸ Ροδόλφου Χαιουσιλάιντερο.

τῇ φυλακῇ μελετῶν κατὰ βάθος τὰ διάφορα θρησκευόμενα ἀνεκλύψεν, ὅτι ὁ Χριστιανισμός, ἐμπνέων μυστικισμοῦ και ἀποχωρήσεως ἀπὸ τοῦ κόσμου ἰδέας, δὲν χορηγεῖ ἀρκούντως στερεὰ θεμέλια εἰς τὴν κοινωνίαν και τὸν οἰκογενειακὸν βίον, οἷα εἰσὶ, κατὰ τὸν K. Φράγκη, τὰ τῇ ἀνθρωπότητι κληροδοτηθέντα ὑπὸ τοῦ Ἑβραϊκοῦ νόμου. Ἰσως ἂν μακρότερον ζῶν ὁ γεννάδας λόρδος κατῴρθου νὰ συγγράψῃ ἀπομνημονεῖματα τοῦ σεμνοῦ αὐτοῦ βίου, ἢ ἐντυπώσεις ἐκ

σπουδῶν Ἑταιρίας, διότι οἱ μετὰ πονηρῶν ἐπιφυλάξων ὑπανιμητοὶ περὶ τῶν ἀντικωνωνικῶν ἀρχῶν τοῦ χριστιανισμοῦ και περὶ τῶν λίαν ἐπεικῶν κλίσεων περὶ τῆς ἐκκλίνσεως ὑπὸνδρου γυναικῶς, ἄς ἐξηγεγκον ὁ ήρως τῶν Εὐαγγελικῶν διηγηήσεων, δὲν ἀποτελοῦσιν ἰσχυρὰ μαρτυρία τῆς ὑπεροχῆς τοῦ Ἑβραϊσμοῦ ὡς θέλομεν ὑποδείξει, θεοῦ θέλοντος, λίαν προσεχῶς διὰ βραχέων τινων σημειώσεων.

ΟΔ. ΓΑΛΕΜΟΣ.

ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΡΗΝΟΝ.

(Ἐντυπώσεις καὶ ἀναμνήσεις.)

Οὐδέποτε ἐφραταζόμην ὅτι ὁ Ῥήνος ἤθελε μοι ἐνθυμίῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν, οὐδ' ὅτι ἐν Μάγχαϊμ ἡ ἐκ τοῦ πλωτοῦ ποταμοῦ αἴρα ἤθελε μοι φέρῃ σφοδρὰν ῥιπὴν ἀναμνήσεων τοῦ παρελθόντος, ἀναμνήσεων, αἵτινες ἤρχισαν ἤδη φεθ! νὰ μοι φαίνωνται ἀπομειμα- κρωμέναι...

Τὸ παραρρήσιον Μάγχαϊμ εἶναι ὠραία πόλις ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 62 χιλ. κατοίκων· δὲν ἔχει τὴν σχολαστικὴν ὕψην ἄλλων πόλεων τῆς Γερμανίας, ἀλλ' εἶναι πόλις ἐμπορίου, βιομηχανίας, δρόσους· δὲν εἶναι βεβηθισμένη εἰς βλαδίαν μελέτης σιγῆς, διακοπτομένη μόνον ὑπὸ τοῦ θροῦ στρεφόμενων φύλλων· ἀνὰ τὸ Μάγχαϊμ ἀντηχεῖ τὸ βαρὺ ἄσθμα τοῦ ἁπμοῦ, οἱ ὀξεῖς συρριμοὶ τῶν διασταυρουμένων ἀμαξοστοιχιῶν καὶ ἁεροπλοίων, ἡ βοὴ τῆς ἐργασίας.

Ὁ ἐπισκεπτόμενος πόλεις ὡς τὸ Μάγχαϊμ μετὰ πανεπιστημα- κάς τινας πόλεις, γερμανικάς, ἐν αἷς ἡ ζωὴ οἰοῦνται σταματήσασα διαμῆναι σχεδὸν οἶα καὶ πρὸ τριῶν τεσσάρων ἑκατονταετηρίδων, καὶ ἐν αἷς τὸ παρελθὸν διατηρεῖται βαλσαμωμένον, ἐνοεῖ ὅτι βαδίζει ἐν τῇ ἐνεστώτῃ ἐν μέσῳ συγχρόνου κοινωνίας, πολιτισμοῦ νέου, νέου ἰδα- νικοῦ.

Τὴν ἐντύπωσιν δὲ ταύτην ἐμποεῖ κατ' ἐξοχίην τὸ Μάγχαϊμ. Ἐἶναι ἡ κανονικωτάτη ὄλων τῶν πόλεων τῆς Γερμανίας, δὲν ἔχει δὲ οὔτε ὀγκώδη τεῖχη καταρρέοντα, οὔτε στενάς καὶ σχολιὰς ἀγυιάς, οὔτε βαρέα καὶ δύσμορφα κτίρια, ὡς πᾶσαι αἱ παλαιαὶ πόλεις· οὐδὲν προπατορικὸν ἀμάρτημα, διότι ἔχουσι τοιαῦτα καὶ αἱ πόλεις, βαρύνει αὐτήν. Πρὸς στιγμὴν πλανώμεθα νομίζοντες ὅτι διὰ θαύματος τῆς νεωτέρας μηχανικῆς πόλις τις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐξ ἐκείνων ἀς μόνῃ ἡ πυρετώδης μεγαλουργία τοῦ ἀμερικανικοῦ πνεύματος αὐτο- σχεδιάζει σχεδὸν — ἀλλὰ μετὰ τὴν ἑντελείαν — μεταφρεσῆθη παρὰ τὴν συμβολὴν τοῦ Ῥήνου καὶ τοῦ Νέκκαρ. Ἡ πόλις διαίρεται εἰς 110 τετράγωνα, ὧν ἡ κανονικότης καὶ εὐρυθμία ἐνθυμίζει τὴν τοῦ ἄβραμ ζακερικόου· ἐξ οὐρανῶν δόδο, καθ' οὐρανῶν δειδῆθαι, τὸ βλέμμα ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ ἐνός ἄκρου τῆς πόλεως μέχρι τοῦ ἄλλου, χωρὶς νὰ ἐπιπροσθῇ τοίχος, στέγη, κωνοδόχος· αἱ δὲ οἰκίαι καθορίζονται οὐχὶ διὰ τῆς ὁδοῦ (Strasse) ἢ παρδοῦ (Gasse), ὡς πανταχοῦ τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας, ἀλλὰ διὰ τοῦ τετραγώνου τῶν, τῆς ὑποδιαρέσεως αὐτοῦ, διὰ τινος ἀλφαριθμητικοῦ γράμματος καὶ ἀριθμοῦ τινος.

* * *

Πέραν τοῦ ἀπεράντου δουκινοῦ μεγάρου, ὕπερ ἰδρῆθαι ἀπὸ τοῦ 1720—1729 καὶ οὗτινος νῦν διάφοροι πτέρυγες χρησιμοῦνται ὡς Πανακωθῆκη, ὡς Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, ὡς Μουσεῖον τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας, ὡς Παρθενώσιον κτλ. ἐκτείνεται κήπος ἀνώμαλον ἔχων γραφικότητα γηλόφων καὶ ἀντηρίδων· ἐκεῖθεν δ' ἄρχεται ἡ ζευγνύουσα τὸν Ῥήνον καὶ ἐνοῦσα τὸ Μάγχαϊμ μετὰ τῆς ἀπέναντι πόλεως Λιμῆνος τοῦ Λουδοβίχου (Ludwigshafen) γέφυρα· ἡ γέφυρα αὕτη ἐκτεινομένη ἐπικλινῆς πως ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων ὡσεὶ ἐρείδομένη ἐπ' αὐτῶν εὐθὺς ἀπὸ τοῦ χειλοῦς τοῦ ποταμοῦ ὀρθοῦται τολμηρῶς κηγλιωτῆ καὶ εὐθείᾳ, κεχωρισμένη εἰς δύο τμήματα ἐν διὰ τὸν σιδηρόδρομον, καὶ ἄλλο διὰ τὸν τροχιόδρομον, τὰς ἀμάξας καὶ τοὺς πεζοῦς· σῆλοιοι σιδηροὶ ὑψοῦνται εἰς ἰκανῶν μέτρων ὕψος, ἡ δὲ γέφυρα ὑπὸ πυκνοῦ σιδηροῦ πλέγματος περιβαλλομένη καὶ διατεινομένη κατὰ μῆκος ἐν τῇ μέσῳ, ὑπὸ σιδηρῶν δ' ἐλασμάτων στεγαζομένη ἔχει ὕψην πελωρίου κλωβοῦ· ἡ σιδηρὰ στέγη δὲν χρησι- μεῖται ἐνταῦθα διὰ τὸν σιδηρόδρομον, ὡς ἀλλαχοῦ τῆς Γερμανίας, ἔνθα ἡ ἀμαξοστοιχία διέρχεται διὰ τοῦ ἄνω πατώματος τῆς γεφύρας ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν διαβατῶν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν τηλεγραφον, οὗ τὰ σύρματα ἐκτείνονται ὑπὸ τὸ φατόχρονον ἰκρίωμα ὡς κλίμα ἐπὶ ἀναπνευράδος.

Πρὶν εἶτι προχωρήσω·

- Παρακαλῶ, μοι λέγει εἰς ὑπάλληλος, πρέπει νὰ πληρῶστε.
— Νὰ πληρῶσω διὰ νὰ περάσω;
— Ναί.
— Ὅπως εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐσκέψθη.

Ἐπληρίασα εἰς τὸ παρακείμενον παράπηγμα ἔρριψα τρεῖς φρούκας, ὑπάλληλος τις ἀπέκοψεν εἰσιτήριον τὸ ὅποιον ἄλλος ὑπάλληλος αὐτοστιγμῆ ἐξέσχισε καὶ ἐν ἀκαρεῖ ἀπέκνησα τὸ δικαίωμα νὰ διαπεραωθῶ ἀντίπεραν.

Κατὰ τὸ μέσον τῆς γεφύρας ἐστάθην παρατηρῶν ἐπισταμένως τὸν ἐνώπιόν μου Ῥήνον· βεβαίως ἐνταῦθα δὲν ἔχει τὴν ἄρρητον γραφικότητα, ἥτις καθιστᾷ τὸσον ἐξαισίως ποιητικὰς τὰς ὄχθας τοῦ ἐνταῦθα συσφίγγεται μετὰ δύο πόλεων, εἶναι ἔμπορος καὶ ὄχι καλλιτέχνης, ἐργάζεται καὶ μοχθεῖ καὶ δὲν βεβαιάζει· ἀλλὰ τοιοῦτος ὡς ἔχει ἀνεκάλωσεν εἰς τὸ πνεῦμά μου ἄλλην γέφυραν καὶ ἄλλας ὄχθας· τὰ τροχοφόρα ἐκεῖνα ἀμύθλια τὰ διαπλέοντα αὐτὸν ἄνω καὶ κάτω, αἱ ἀπμάκτοι αἵτινες γοργῶς ἀσθμαίνουσαι διεπραιοῦντο ἀπὸ τῆς μίας ὄχθης εἰς τὴν ἑτέραν, αἱ κωνοδόχοι αἵτινες ἀντανεκλῶντο εἰς τὰς πράσινα νερά του, αἱ φορηγίδες ἄς ἐσουρὲν ἐπιπῶνως μικρὸν ῥυμουκλόν, αἱ ξύλινα ἀποβάθραι μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀναμενόντων ἐπιβατῶν, πάντα ταῦτα ἐνεθύμιζον τὸν Κεράτιον κόλπον, ἰδίᾳ ἐνδοθεν τῆς γεφύρας τοῦ Ὄυν καμπάν· ὕπως ἐπιτείνωσι δὲ τὴν πλάνην δύο γοθδικὰ κωνοδοσάσια ἐξακοντίζοντα ὑψηλὰ τὸ ἄξυ βέλος τῆς κρυφῆς τῶν ὀρθοῦντο ἐπὶ τῆς μίας ὄχθης μετὰ τοῦ περιθέντος αὐτὰ ἐξώστου ὡς μιναρῆδες...

* * *

Οἱ πρόγονοι ἡμῶν συνενώσαντες ἐν τῇ Ἐρμῇ τὰς ἀσυναρμό- στους ἰδιότητες τοῦ κερδῆου καὶ τοῦ λογίου προσκόνιζον ἴσως τὰς νεωτέρας πόλεις, αἵτινες κατάκοποι ἐκ τοῦ μόχθου τῆς ἡμέρας, ἐκ τοῦ πυρετοῦ τοῦ κέρδους, ἔχουσιν ἀνάγκην ψυχρωγίας καὶ παραδί- δονται τὰς νύκτας ἢ τὰς ἑορτάς εἰς παντοίας θεαματικάς καὶ ἀκουστικάς ἀπολαύσεις, εἰς ἃς ἡ ἀφθονία τῶν χρηματικῶν μέσων παρέχει πολλακῶς σπανίον καλλιτεχνικὴν ἐντελείαν. Τὸ Μάγχαϊμ εἶναι πλοῦσιον· ἐν μόνον βλέμμα ἂν βίψῃ τις ἄρκει νὰ βεβαιωθῇ· αἱ οἰκίαι του ὑψοῦνται περικαλλέσταται καὶ πολυῶροφοι, οὐχὶ διὰ βεβαιωμένης καὶ ἐναγωνίου προσπαθείας, ὡς βραχιῶσμοι βαδίζοντες ἐπὶ τοῦ προσ- ῑθου πέλματος ὕπως ὑψωθῶσιν ἓνα δάκτυλον, ἀλλ' ὡς γίγαντες ἀβιάστως ὀρθοῦντες τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἠράκλειον παράστημά των. Διὰ τοῦτο τὸ Μάγχαϊμ εἶχε καὶ ἔχει ἓνα τῶν καλλίστων μελοδραματικῶν θιάσων τῆς Νοτίου Γερμανίας. Τὸ δὲ θέατρον τὸν εἶναι περιώνυμον, διότι ἐπ' αὐτοῦ τὸ πρῶτον παρεστάθησαν πολλὰ τῶν ἔργων τοῦ μεγάλου Σχίλλερ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ καὶ τοῦ διασῆμου ὑποκριτοῦ Ἰφφελανδ.

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς τιμῆς ταύτης ἐφ' ἣ ἔγκωχάται τὸ Μάγχαϊμ ἀνήγειρεν εἰς τὸν Σχίλλερ, ἐν τῇ φωνονῶμφ πλατεῖᾳ, παρὰ τὸ θέατρον, ὀρεγάλκινον ἀνδριάντα. Ὁ ποιητῆς τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου ἴσταται ὀρθός, προτεταμένον ἔχων τὸν ἓνα πόδα, ἀτημελιῶς ἀναρρίπτων εἰς τὰ ὀπίσω τὸν μανδύαν, ὅστις κρέματα ἀπὸ τοῦ βραχιονοῦ συρόμενος ἐν ὠραία πτωχώσει. Ἡ μορφή ἔχει ἐνθεον ἔκ- φρασιν· τὸ ὑψηλὸν μέτωπον φωτίζεται ὑπὸ ἀήτης τινὸς ὑπερανθρώ- που· αἱ πτερὰ εἰσὶν ἰσχναὶ ὡσεὶ τὸ πῦρ τῆς μεγαλοφυΐας κατέφαγε τὰς σάρκας· ὁ ποιητῆς διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ ἡμιανεπτυγμένον χειρόγραφον, ἡ δὲ δεξιὰ ἐκτείνεται εἰς κίνησιν, πλήρη ζωῆς καὶ δυνάμεως, ὡσεὶ αἰσθητοποιούσα, ἐπισφραγίζουσα τὴν φράσιν ἥτις ἐξέρχεται ἐκ τοῦ στόματος, μίαν τῶν θαυμασιῶν ἐκείνων πάντως φράσεων τῶν καμυπομένων ἐκ τοῦ ὑπερπληροῦντος αὐτὰς αἰσθήμα- τος, τῶν ἡμιπνευστῶν ἀλλόφρονων κραυγῶν ἐνθουσιασμοῦ ἢ φρικιά- σεις συγκινήσεως ἢ ἤρεμα ἀνακουφίσεως δάκρυα, εἰς ἑκατομμύρια ψυχῶν, μίαν τῶν φλογερῶν, τῶν ἐξόχων, τῶν αἰωνίων ἐκείνων ἰδεῶν ἃς ἤρπασεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καταβίβασεν εἰς τὴν γῆν, ὡς ὁ Προμηθεὺς τὸ πῦρ.

* * *

Ἐν Μάγχαϊμ συνήρτησα ἀπροσοκίτως τὸν δευτὸν ἀσυναλόγον Μ* μεθ' οὗ εἶχον ἀρκούντως σχετισθῆ ἔν τινι πανεπιστημακῇ πόλει. Πλὴν ἐξ ἧ ἑπτὰ ἐθροπαϊκῶν γλωσσῶν, ἃς γράφει καὶ ὀμιλεῖ μετ' εὐχερείας, γινώσκει κατὰ βάθος ἑπτὰ ἢ ὀκτώ ἀνατολικὰς συγχρόνως δὲ εἶναι καὶ δευτὸς μουσουργός (τοῦθ' ὅπερ δὲν εἶναι σπάνιον παρὰ τοῖς Γερμανοῖς καθηγηταῖς) μετὰ σπανίας περιπαθείας καὶ τέχνης κρούων τὸ κλειδοκῆμβλον. Ἡ μουσικὴ αὐτοῦ θεότης εἰς τὴν θύει μετὰ διαπρυσίαν εὐλαβείας, ἀποτελεῖται ἐκ μίας Ἁγίας Τριάδος: τοῦ Βάχ, τοῦ Μπέτοβεν καὶ τοῦ Μοσαρτ· αἱ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δυσσέφεια δὲν τὸν πτοοῦσιν, διότι αἱ χεῖρες αὐτοῦ θαμάζουσι τὰ πληγῆτρα, ὑπὸ δὲ τοὺς μάχους δακτύλους του ἀναθροῦσικουσι ἡ παραδεισία καὶ παθητικὴ κατάνυξις τοῦ πρώτου, ἡ ὑψηλὴς μελαγχολία τοῦ δευτέρου, ἡ ἐρωτικὴ περιπάθεια τοῦ τρίτου μετὰ πάθους, μετὰ δυνάμεως, μετὰ κάλλους, θεσπέσιαι, αἰθέρια, μεγαλοπρεπεῖς, ἡδοναθεῖς, μυθιστικά. Ἐσπέραν τινὰ καθ' ἣν ἐμουσοῦρει καὶ με- τηρησιούμην εἰς ἀγνωστὸς σφαίρας καὶ ἤκουον πλησίον μου ὡσεὶ θροῦν ἄγγελικων πετρώγων, εὐθὺς ὡς ἔπαυσεν, ἐπληρίασα καὶ τῷ εἶπα.

- Ἐξ ὄλων τῶν γλωσσῶν σας αὐτὴν προτιμῶ, καὶ τοῦ ἐδείκνυνον τὸ κλειδοκῆμβλον.
— Διηλαθῆ; ...
— Τὴν γλωσσαν τῆς ἁρμονίας.

Ἐν Μάγχαϊμ ἐβραδίεζον ἐν τῇ κήφῳ τοῦ δουκινοῦ μεγάρου, ὑπὸ τὰς ὑψηλὰς δρῦς.

Κατεγόμενος ὑπὸ τῆς αἰφνιδίως ἀναμνήσεως τῆς Κωνσταντι- νουπόλεως, τὸν ἠρώτησα αἴφνης:

- Ποῖαν ἰδέαν ἔχετε περὶ τῆς ἀνατολικῆς μουσικῆς;
— Μουσικὴ ἄνευ ἁρμονίας εἶναι τι ἀκατάληπτον εἰς ἐμέ, εἶπε.
— Πιθανὸν νὰ μὴ εἶναι σύμφωνος πρὸς τοὺς αἰσθητικοὺς κανόνας σας, ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ τὴν καταδικάζετε διὰ μίας λέξεως· εἶναι ἐναντίον πρὸς τὰς ἀρχάς σας. Σεῖς ὁ ἴδιος μοι εἶπατε ὅτι τὴν ἀποκλειστικώτερα ἐν τῇ ἀπολαύσει τῶν φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων θεωρεῖτε εἶδος πηρώσεως τοῦ πνεύματος. Καὶ βέβαια διότι θαυμάζετε τὸν Ὀμηρον εἰσαθε καταδεδικασμένος νὰ μὴ θαυ- μάζετε καὶ τὸν Σαίξπηρ; διότι ἀναμνήσκετε τὸν Ἰώβ, καὶ μάλιστα εἰς τὸ πρωτότυπον, δὲν πρέπει νὰ σας ἀρέσκη ὁ Ὁράτιος; ἢ εἶναι ἀσέβεια πρὸς τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Φάουστ ἂν σας θέλγωσιν οἱ ἐμ- μελεῖς ρυθμοὶ τοῦ Γκιουλλιστάν; αἱ ἀνάγκαι τῆς ψυχῆς εἶναι πολλαπλαῖ...

— Ὦ, βεβαίως, ὑπέλαβεν ὁ φίλος μου· μάλιστα μίαν ἀνάγκη ἔχει τῆς ψυχῆς ἀλλὰ τοῦ σώματος εἶναι νὰ χορεύῃ· διὰ τοῦτο πολλοὶ μουσικοὶ μελοποιοῦν ἔχει διὰ τὴν καρδίαν ἢ τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ διὰ τὰς κνήμας χαμηλότερα δὲν ἠμποροῦν νὰ καταβῶν· ἀντὶ νὰ συγκινούσιν, κινούσιν. Ἐγὼ θέλω τὴν μουσικὴν νὰ μὲ αἴρῃ ὑψηλὰ, ὑψηλὰ, νὰ λαμβάνῃ τὴν ψυχὴν μου ἐπὶ τῶν πετρώγων τῆς, νὰ τὴν ἀνάγῃ εἰς ἄλλους κόσμους, ὥστε ὅταν καταβῆνῃ νὰ εἶναι βαντισμένη μετὰ τὴν δρῶσον ἄλλων αἰθέρων.

— Ἔχετε δίκαιον· καὶ ἐγὼ τοιαύτην τὴν θέλω τὴν μουσικὴν· ἀλλ' ἡ ἀνατολικὴ μουσικὴ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μετὰ τὴν μουσικὴν τῶν ποδῶν· δὲν παρορμᾷ ἐς σκιρτήματα καὶ ἄλλα, τούναντιον εἶναι μουσικὴ ἡδοναθεῖας, τρυφηλῆ καὶ ὀνειρώδης, διὰ τῶν μελω- δικῶν καὶ ἐκλελυμένων τόνων τῆς παρακολουθοῦσα ἡδονικὰς ὅπτα- σίας, αἵτινες ὅμως ἀποδιδράσκουσι καὶ τὴν ἀφίνουσι θρηνοῦσαν. Ἄλλως δὲ θὰ σας πολέμησω μετὰ τὰ ἴδια σας ὄπλα... Ἐνθυμείσθε μίαν ἐσπέραν κατὰ τὴν ὑποίαν ἀφ' οὗ ἐπαίξατε ἐξόχως τὴν ἐξαισίαν ἐκείνην Symphonie Pastorale, τὸ ἀριστούργημα, τὸν ἀδάμαντα τοῦ Μπέτοβεν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σας ἔλαμπον, καὶ τὸ πρόσωπόν σας

ἤκτινοβόλα, ἐνθυμείσθε πόσον ὠραία πράγματα εἶπατε περὶ μουσι- κῆς; Μεταξὺ ἄλλων εἶπατε: „Ὅταν ἀκούωμεν ἐν μουσικῶν τεμάχιον ἀκούομεν οἰοῦνται ἐμπιστευτικὴν ἐξομολόγησιν, ὅπισθεν τῶν τόνων φαν- ταζόμεθα μίαν ψυχὴν ζῶσαν κατὰ τὸ ἦμισον, φανομένην κατὰ τὸ ἦμισον, μουστρηιώδη.“ Σεῖς ὁ ὅποιος γινώριζετε τὴν φιλολογίαν τῶν ἀνατολικῶν λαῶν, ὀφείλετε ν' ἀκούσατε καὶ τὴν μουσικὴν των, ὀφείλετε νὰ ἴδῃτε τὴν ψυχὴν των ὅπισθεν τῶν τόνων· ἡ ἀνατολικὴ μουσικὴ δὲν ἔχει τοὺς μεγάλους τῆς, οἵτινες ἐξέφρασαν συλλήβδην τὰ αἰσθή- ματα τοῦ ἔθνους των ἢ τῆς ἐποχῆς των· ὁμοιάζει πρὸς τὴν δημιώδη ποιήσιν τῶν λαῶν, ἥτις εἶναι ἔργον ὀλοκλήρων γενεῶν· νομίζει τις ὅτι ἕκαστον στόμα στενάξεν προσέδηκεν ἓνα στόνον, ἕκαστον δάκρυ στάξεν ἐκ τῶν βλεφαρίδων ἔβρεξε τὰς μελαγχολικάς ἐκείνας μελω- δίας. Ναί, ν' ἀκούσατε τὴν ἀνατολικὴν μουσικὴν· σεῖς ὁ τὸσον καλ- λιτέχνης θὰ ἴδῃτε ἀνοιχόμενος ἄλλους κόσμους πρὸ ἡμῶν, θὰ ἴδῃτε ἄλλα μυστήρια καρδιῶν, ἄλλα ἰδιαιτά...

Ἰδέτε τί συμπρωσι! μοι εἶπεν μειδιῶν ὁ κύριος Μ* τὸν Μάϊον θὰ μεταβῶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ τὴν παραβολὴν ἀραβικῶν τινῶν χειρογράφων, καὶ τότε...

— Ὦ, τότε μίαν νύκτα τοῦ Μάϊου ν' ἀναπαύσεσθε τὸν Βόσπορον ἐπὶ ἐνός καὶκίου, καὶ ἐν μέσῳ τῆς σιωπῆς τῆς νυκτός, ἐν μέσῳ τῆς μαγείας τοῦ Βοσπόρου ν' ἀκούσατε ἓνα χανεντέ· αὐτὸ ἄρκει.

ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ.

ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΕΠ' ΑΛΛΗΛΑ.

Κατὰ τοὺς διασῆμους τῆς Βιέννης φυσιολόγους πᾶσα αἰσθη- τικὴ διεγερσις ἐπιτείνει τὴν τῶν λοιπῶν αἰσθησῶν δέυντητα. Αἱ ἀκουστικαὶ ἐντυπώσεις, φερ' εἶπεῖν, ἐντείνουσι τῶν χρωμάτων τὴν ἀντιλήψιν καὶ τῆς ὀράσεως τὴν δέυντητα. Ἄν π. χ. κεχρωτισμένας εἰκόνας τοποθετήσῃ τις εἰς ἀπόστασιν, ἀφ' ἧς τὰ χρώματα ἀμυδρῶς δια- γινώσκονται, καὶ δοκιμάσῃ τὰς ἐν τῇ ὀπὶ διαφόρων ἤχων ἐντυπώ- σεις, παρατηρεῖται ἐν γενεῖ ὅτι τόσῳ ζωηρότερον εἰς τὴν ὄρασιν προσ- πίπτουσι τὰ χρώματα ὅσῳ ὑψηλότερον εἰσὶν οἱ ἤχοι.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐν ἣ τὸ οὖς ἀντιλαμβάνεται ἤχου τινός, ὁ ὀφθαλμὸς δύναται ν' ἀναμνήσκῃ λέξεις ἄς πρότερον δὲν διέκρινεν. Οἱ κτύποι τοῦ ὠρολογίου εὐκρινέστερον ἀκούονται, ὅταν ἔχῃ τις ἀνοικτούς τοὺς ὀφθαλμούς. Τὰς ἀκουστικὰς ἀντιλήψεις αὐξάνουσι τὸ ἐρυθρὸν καὶ τὸ πράσινον χρῶμα ἐξασθενίζουσι δὲ τὸ κίανσον καὶ τὸ κίτρινον.

Αἱ τῆς γεύσεως, τῆς ὀσφρήσεως καὶ τῆς ἀφῆς αἰσθήσεις ὑφίστανται ὡσαύτως τῶν λοιπῶν αἰσθησῶν τὴν ἐπιρροήν· τὸ φῶς, τὸ ἐρυθρὸν καὶ τὸ κίανσον χρῶμα λεπτοτέραν ποιοῦσι τὴν αἰσθησιν τῆς γεύσεως, τῆς ὀσφρήσεως καὶ τῆς ἀφῆς· τὸ σκότος, τὸ κίανσον καὶ τὸ κίτρινον ἐλαττοῦσι τῶν τριῶν τούτων αἰσθησῶν τὴν δέυντητα. Ἰπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος ἡ γεύσις ἐξαπλοῦται ἀπὸ τῶν προσθίων τῆς γλώσσης ἄκρων ἐπ' ὄλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὄργανου τούτου· ἡ δ' ἐνίσχυσις τῶν αἰσθησῶν τῆς ὀσφρήσεως τῆς γεύσεως καὶ τῆς ἀφῆς ἐπιτείνουσι τὰς λοιπάς αἰσθητικὰς ἀντιλήψεις.

Ἄμοιβαία ἐστὶν ἡ τῆς αἰσθησεως τῆς ἀφῆς καὶ τῆς θερμο- κρασίας ἐπ' ἀλλήλας ἐπιρροή· ἡ ἐπαφῆ τριχῶς ἐπὶ τοῦ δέρματος δὲν ἀποβαίνει αἰσθητὴ ὅταν τὴν χεῖρα βυθίσῃ τις ἐν θερμῷ ὕδατι· ὅταν δὲ βυθίσας τις τὴν χεῖρα ἐντὸς ψυχροῦ ὕδατος κνήσῃ μέρος τοῦ σώματος, ἡ χεῖρ ζωηρότερον αἰσθάνεται τοῦ ὕδατος τὴν θερμότητα

ΤΟ ΠΑΣΧΑ.

Τὸ ἔαρ πληροῖ τὰς καρδίας χαρὰς,
 Ἄνίσταται αἰθὴς ἡ γῆ ἐκ θανάτου,
 Ἐκ νόρκης τὸ πᾶν ἀναστῆ θλιβεράς,
 Καὶ αἰθὴς ζωῆς ἐμφορεῖται ἀκατάτου.
 Ἄνίσταται αἰθὴς τὸ λάλον πτηρὸν
 Καὶ ἔρωτος φθόγγους ἠρέως ἐκφέρει,
 Αἰθρία κοσμεῖ τὸν εὐρὺν οὐρανόν,
 Τὸ πᾶν ἀναλαμβάνει ἐλπίζει καὶ χαίρει.
 Ἄνίσταται τέλος ὁ μέγας Χριστός·
 Ὁ κἀδων τὸ Πάσχα κερῶνται τοῖς πάσι,
 Καὶ δάσινι κρατῶν χλοερὰν ὁ πιστός,
 Ὑμνεῖ τὸν δωροδότην βίον τῆ πλάσε:

Θ. Μ.

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΦΙΛΟΙ.

Κατὰ τὴν εἰκονογραφίαν τοῦ Ι. Φ. Ἐγγελ.

Η ΟΡΤΥΞ.

(Διήγημα) Ίβαν Τουργκένεφφ.

"Ο,τι θ' αφηγήθῃ ὑμῖν μοι συνέβη ἐν ηλικίᾳ δέκα ἐτῶν. Ἦν θέρος ἐποχή. Διέτριβον τότε μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν ἐπαύλει τῆς μεσημβρινῆς Ρωσίας. Εἰς ἀπόστασιν πολλῶν βερσιῶν περὶ ἡμᾶς ἐξέτεινετο μεγάλη στέπη· οὔτε δάσος οὔτε ποταμὸς ὑπῆρχεν ἐν τοῖς πέριξ· ἀβαθεῖς χαράδραι ὑπὸ θάμνων κεκαλυμμέναι ἠδ' ἀκίστων ἐναχοῦ ὄμοιαι πρὸς πρασίνους ὄψεις, τὴν ὁμαλὴν τῆς στέπης ἐπιφάνειαν· ἐν τῇ βάθει τῶν χαράδρων τούτων μικροὶ ἔρρονες ῥύακες· τῆδε κακίαισε σχεδὸν ἐν τῇ ὄψει τῶν κλιτύων μικραὶ ἐφαίνοντο ὕδατος πηγαὶ ὡς τὰ δάκρυα διακαίει, πέραν τῶν ὁπίων διεκρίνοντο πεπατημένα ἀτραποί· εἰς τὸ χεῖλος δὲ τοῦ ὕδατος ἐπὶ τοῦ ὕψους πηλοῦ ἔχγη διεσταυροῦντο ποδῶν πτηνῶν καὶ μικρῶν ἄλλων ζώων. Τὰ ζωὰ ἀπαράλλακτα ὡς οἱ ἄνθρωποι, αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην καλοῦ διακοῦς ὕδατος. Ὁ πατήρ μου ἦν καθ' ὑπερβολὴν τοῦ κνηγίου φίλος. Ἄμα ὡς ἀπηλλάσσετο τῶν ἐργασιῶν του ὁ δὲ καιρὸς ἦν εὐνοϊκός, ἤραπε τὸν πυροβόλον, περιεδύετο τὸν θηρευτικὸν του σάκκον ἀπέτεινε συρτηρὸν εἰς τὸν γηραιὸν Θεσαυρὸν καὶ ἐξήρχετο πρὸς θήραν ὀρτύγων καὶ περδικῶν. Τοὺς λαγωὺς περιεφρόνει, λέγων περιφρονητικῶ τῷ τρόπῳ, ὅτι ἦσαν καλοὶ διὰ τοὺς ἐξ ἐπαγγέματος κνηγούς. Οὐδὲν ἄλλο θήραμα ἐκτὸς τῶν σκολοπάκων, οἵτινες διήρχοντο ἐν καιρῷ φθινοπώρου, ὑπῆρχεν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ. Ἀφθονώτατοι ὅμως ἦσαν οἱ ὄρτυγες καὶ αἱ περδικαὶ πρὸ πάντων. Κατὰ τὰς κλιτύας τῶν φαράγγων ἀπήντα τὴν ἀνά πᾶν βῆμα λακκιδία ἐκ ἐξηρᾶς κύνεως, ἐν οἷς τὰ πτηνὰ ταῦτα περιστέλλοντο κρυπτόμενα. Ὁ γηραιὸς Θεσαυρὸς ἀφνης ἴσαστο παραδοκῶν καὶ σείων τὴν οὐρᾶν, συνεπτύσαστο κινούμενον τὸ δῆμα τοῦ προσώπου του, καὶ ὠχρία ὁ πατήρ μου ἐνῶ μετὰ προσοχῆς ἀνίγειρε τοῦ πυροβόλου του τὸν λύκον. Οὐχὶ σπανίως πρὸς ἄμετρον μου χαρὰν μετὰ περὶ ἀμύβαν μεθ' ἑαυτοῦ, τὰ ἄκρα τῆς περικελιδῆς μου ἐβάδιζον ἐντὸς τῶν υποδημάτων, εἰς τὸν ὄμιον ἔριπτον τὸ φλασκίον τοῦ ὕδατος καὶ μοι ἐφαίνετο ὅτι μεταμορφούμενη εἰς ἀληθῆ κνηγόν. Μὲ περιέρρεεν ἰδρώς, τὰ υποδήματά μου ἐπληροῦντο χαλίκων ἀλλὰ δὲν ἤσθονόμεν κόνιν καὶ οὐδὲ σπιθαμῆν ἀπεμακρυνόμεν τοῦ πατρός μου· εἰς ἐκάστην ἐκपुरοσκόρτησιν καὶ πᾶσιν τοῦ πτηνοῦ ἐριπτόμενην εἰς τὸν τόπον τῆς πτώσεως ῥηγνύων χαρὰς κρηνήν, τόσον ἤμην εὐτυχῆς! Ἐσφάδαζε τὸ πτηνὸν τετραμῆνον καὶ σείον τὰς πέτερντας, ὅτε μὲν ἐπὶ τῆς χλόης ὅτε δὲ ἐν τῇ στόματι τοῦ κυνός· τὸ ῥέον αἶμα του μετὰ γυφτανε, οὐδὲ τὸν ἐλάττωον ἠσθονόμενον οἶκτον! εἰ δὲν θὰ ἔδιδον ἵνα δυναθῶ ἐγὼ αὐτὸς νὰ πυροβολῶ καὶ φανεῶ οὕτω τοὺς ὄρτυγας καὶ τὰς περδικαὶς· ἀλλὰ μοι εἶχε δηλώσει ὁ πατήρ ὅτι τοῦ πυροβόλου ἢ χρῆσις θὰ μοι ἐπετρέπετο ὅταν γείνω δωδεκαετής, ὅτι θὰ μοι ἔδιδον τότε μονόκνον πυροβόλον καὶ μόνον τοὺς κορυδαλοὺς θὰ μοι ἐπέτρεπον νὰ σκοπεύω· ὑπῆρχε δὲ τούτων πλῆθος εἰς τὸ μέρος τοῦτο· ὅταν ὠραῖος ἤστραπτεν ἤλιος ἴπαντο κατὰ δεκάδας ἐν τῷ λαμπρῷ οὐρανῷ καὶ ἀνήρχοντο εἰς τὰ ὕψη ἐκπέμποντες κρηνὴν ὅμοιας τῇ ἥχῳ τῶν κωδωνίσκων. Τοὺς εἰδωλοῦσαν ὡς τὴν μέλλουσαν μου λείαν καὶ τοὺς ἐσκόπευον διὰ ῥάβδου, ἦν δίκην πυροβόλου ἔφερον ἐπὶ τῶν ὤμων. Οὐδὲν εὐκολώτερον ἢ νὰ προσβάλλῃ τις αὐτοὺς καθ' ἣν στιγμὴν μεταωρίζονται ἐν τρώμῳ τῶν πετρώγων εἰς ὕψος πέντε ἢ ἕξ ποδῶν ἀπὸ τῆς γῆς πρὶν ἢ ἀποτόμως βυθισθῶσιν ἐν τῇ χλόῃ. Ἡμέραν τινὰ συνώδευον τὸν πατέρα μου εἰς τὴν θήραν· ἦτον ἡ παραμονὴ τοῦ Ἁγίου Πέτρου· ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ αἱ νεαὶ περδικαὶ εἰσὶν ἔτι μικραὶ· ὁ πατήρ μου ἀπέφευγε νὰ πυροβολῇ κατ' αὐτῶν καὶ εἰσῆλθεν ἐντὸς θαμνῶνος μικρῶν ὄρυων ἐπὶ τοῦ τέρματος ἀγροῦ βρίζης ἐνθα εὑρισκὲ τις πάντοτε ὄρτυγας· ἐπειδὴ τὸ μέρος ἦν ἀκατάλληλον εἰς χορτοκοπίαν ἢ χλοὴ εἶχεν ἐλευθέρως ἀπὸ πολλοῦ ἀναπτυχθῆ, μυριάδες δ' ἐν αὐτῷ ἠύξανον ἀνθέων, τριφύλλων, μουσπείδων, ἀγρίων καρποφύλων· ὅταν μετὰ τῆς ἀδελφῆς μου μετέβαινον ἐκεῖ ἢ μετὰ τῆς θαλαμηπόλου ἔδρεπον πλῆθος ἀνθέων τοιούτων·

ἀλλ' ὅταν ἤμην μετὰ τοῦ πατρός μου δὲν ἔκοπτον ἀνήθ θεωρῶν τὸ πᾶν κνηγὸ ἀνάειον.

Ἀφνης ἔστη ἀποτόμως ὁ Θεσαυρὸς. „Ἄρπα το“ ἐφώνησεν ὁ πατήρ μου· ὑπὸ τὴν ῥίνα αὐτῆν τοῦ θεσαυροῦ ὄρυς ἐξέφυγε καὶ ἀνέπη· ἀλλ' ἦτο παράδοξος ὁ τρόπος τῆς πτήσεώς της· ἴπαντο κυριαιουμένη, συστρεφόμενη καὶ κατὰ γῆν ἐπαναπίπτουσα ὡσεὶ ἦτο τετραμῆνη. Ὁ Θεσαυρὸς ὤρμησεν ὡς βέλος κατ' αὐτῆς . . . ὕπερ δὲν ἔπραττεν ὅταν τὸ πτηνὸν κατὰ τὸν συνήθη τρόπον ἐπέτετο. Ὁ πατήρ μου δὲν ἐπυροβόλει ἐκ φόβου μὴ πληγώσῃ τὸν κύνα. Ἀφνης ὁ Θεσαυρὸς τινάσσεται μεθ' ὄρυς καὶ κράκ, συλλαμβάνη τὴν ὄρτυγα ἣν ἐκόμισεν εἰς τὸν πατέρα μου· ὁ πατήρ μου τὴν ἔλαβε καὶ τὴν ἔθηκεν ἐπὶ τῆς παλάμης ὑπταίαν· ἔσπευσα πρὸς αὐτόν. Τί εἶνε; τῷ εἶπον· ἦτο πληγωμένη; Ὁχι· μοι ἀπήντησεν ὁ πατήρ· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἔχει ἐδῶ πλησίον τὴν φωλεάν της μετὰ τῶν μικρῶν καὶ προσεποικίθη τὴν πληγωμένην, ὥστε ὁ κύων μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ τὴν συλλάβῃ εὐκόλως . . .

Καὶ διατὶ ἔκαμε τοῦτο. Διὰ νὰ παρασύρῃ τὸν κύνα μακρὰν τῶν νεογνῶν, κατόπιν θὰ ἐξέφευγε καὶ αὐτὴ ἐν πάσῃ σπουδῇ πετώσα· ἀλλ' ἀπέτυχε τὴν φορὰν ταύτην· ἢ κωμωδία της παρετάθη πολὺ καὶ ὁ Θεσαυρὸς τὴν συνέλαβε.

Λοιπὸν, δὲν εἶνε πληγωμένη; ἠρώτησα πάλιν. Ὁχι . . . ἀλλὰ δὲν θὰ ζῆσῃ. Ὁ Θεσαυρὸς πρέπει νὰ τὴν ἐδάκμασε καλά. Ἐπλησίασα ἵνα ἐγγύτερον ἰδῶ τὴν ὄρτυγα· ἐν τῇ παλάμῃ τοῦ πατρός μου ἔκαιο ἀκίνητος· ἢ κεφαλὴ της ἐκρέματο· ὁ μαῦρος ὀφθαλμὸς της μ' ἔβλεπε πλαγίως· καὶ πάραυτα κατελήφθη ὑπὸ βοῆθῆς πρὸς αὐτὴν οἶκτον, ἐνόμιζον ὅτι τὸ ἀτυχεῖς πτηνὸν μὲ παρετῆρει καὶ διελογίζετο. Διατὶ ν' ἀποθάνῃ; Διατὶ δὲν ἐξεπλήρωσα τὸ καθήκον μου; προσεπάθησα νὰ σώσω τὰ μικρά μου, ν' ἀποπλανήσω τὸν κύνα μακρὰν, καὶ μὲ συνέλαβον! Δυστυχῆς ἐγὼ! ταλαίπωρος! τοῦτο δὲν εἶνε δίκαιον, ὅχι δὲν εἶνε δίκαιον!

Πατέρα! ἴσως δὲν θ' ἀποθάνῃ, ἀνεκράξα, πειρώμενος νὰ θωπεύσω τὴν κεφαλὴν τοῦ μικροῦ πτηνοῦ. Ἀλλ' ὁ πατήρ μου μοι εἶπε. Ἐθ' ἀποθάνῃ. Νὰ, ἰδὲ μετὰ μίαν στιγμὴν θὰ σκληρυνθοῦν οἱ πόδες της θὰ συσπασθῇ ὀλόκληρον τὸ σῶμα καὶ θὰ κλεισθῶσιν οἱ ὀφθαλμοί της. Οὕτω πράγματι συνέβη. Ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ πτηνοῦ ἐκλείσθησαν ἤρχισα νὰ κλαίω.

Τί ἔχεις; μοι εἶπεν ὁ πατήρ εἰς γέλωτα ἐκτραγέει. Τὴν λυποῦμαι . . . ἀπήντησα. Ἐκαμῆ τὸ καθήκον καὶ τὴν ἐφόνευσαν. Δὲν εἶνε τοῦτο δίκαιον! Ἡθέλησε νὰ κάμῃ τὴν πονηρὰν, ἀλλ' ὁ Θεσαυρὸς ἐφάνη πονηρότερος αὐτῆς.

Κακὴ Θεσαυρέ! εἶπον κατ' ἑμαυτὸν, (τὴν στιγμὴν ταύτην καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ μου μοι ἐφάνη κακός.) Δὲν ὑπάρχει ἐν τούτῳ πονηρία! δὲν εἶνε ἢ στοργὴ πρὸς τὰ τέκνα καὶ ὄχι πονηρία! ἀν ἦτον ἠναγκασμένη ἵνα σώσῃ τὰ μικρά της νὰ κάμῃ χρῆσιν της ἀπάτης δὲν ἔπρεπε ὁ Θεσαυρὸς νὰ δυναθῇ νὰ τὴν συλλάβῃ! Ὁ πατήρ μου ἤθελε νὰ ρίψῃ τὴν ὄρτυγα εἰς τὸν σάκκον του, ἀλλὰ τὸν παρεκάλεσα νὰ μοι τὴν δώσῃ· τὴν ἔθηκεν ἐντὸς τῶν δύο μου χειρῶν, τὴν ἐθέριμνα διὰ τῆς πνοῆς μου ἐλπίζων ὅτι θ' ἀνήγειρετο ἴσως ἀλλ' οὐδ' ἐκινήθη. „Χάνεις τὸν καιρὸν σου, φίλε μου, μοι εἶπεν ὁ πατήρ μου, δὲν θὰ τὴν ἀναστήσῃς. Βλέπεις πῶς κρέματα ἢ κεφαλὴ της; Διὰ τοῦ ῥάμφους ἀνίγειρα ἐλαφρῶς τὴν κεφαλὴν της· ἀλλ' ἐπανέπεσον ἅμα ὡς ἀφῆκα αὐτήν. Ἐξακολουθεῖς νὰ τὴν λυπεῖσαι ἀκόμη; μοι εἶπεν ὁ πατήρ. Καὶ τίς θὰ θρέψῃ τὰ νεογνά της; ἠρώτησα ἐγὼ.

Ὁ πατήρ μου μὲ προσέβλεψεν ἑταστικῶς. Μὴ ἀνησυχῆς μοι ἀπεκρίθη· ὁ ἄρρηγ, ὁ πατήρ, θὰ τοῖς προμηθεύσῃ τὴν τροφὴν. Ἄλλὰ στάσου . . . Ἰδοὺ ὁ Θεσαυρὸς ἐστάθη πάλιν. Μήπως ἀνεκάλυψε τὴν φωλεάν; Ἀληθινὰ τοῦτο εἶνε.

Πράγματι . . . ἐν μέσῳ τῶν πρέμων τῆς χλόης δύο βήματα μακρὰν τῆς ῥίνας τοῦ θεσαυροῦ, διέκρινα τέσσαρα μικρὰ ὄρτυγια συσφιγμένα πρὸς ἄλληλα μὲ τεταμένον τὸν λακκῶν, τόσῳ ταχέα ἦν ἢ ἀναπνοὴ αὐτῶν ὡστ' ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔτρεμον. Ἐκαλύπτοντο ἦδη

ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΕΘΙΜΟΤΑΕΙΑ.

Ὁ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Ὀξφόρδης καθηγητῆς καὶ διαπρεπεῆς οὐλογὸς κ. Ι. Λέγγε δεικνύσας περιεργον περὶ τῆς φιλολογίας τοῦ Οὐρανίου κράτους ἔργον. Τὸ κατ' ἐσοχὴν κλασικὸν ἐν Σινεζικῇ σύγγραμμα ἐστὶ τὸ Λί Κί, ὃ ἐστὶ „Κανόνες ἐθιμοταείας“. Ἐν αὐτῷ ὡς πρὸς τὰς μεταξὺ Σινῶν ἐπισκέψεις ἀναγράφονται ἐν ἄλλαις καὶ αἱ ἐπόμεναι διατάξεις.

Ὅταν ἐπισκέπτης προσέλθῃ ὁ οἰκοδεσπότης παρεύεται εἰς ὑπάντησιν τοῦ ξένου, ὅστις ἐπιμόνος ἀρνείται νὰ εἰσέλθῃ πρῶτος. Ὁ οἰκοδεσπότης ποιεῖ τότε βαθὺν χαμετισμὸν καὶ εἰσέρχεται ταῦτο-χροῖως ἄμετρητος.

Ἀφ' οὗ διέλθωσι διὰ τῆς θύρας ὀφείλει ν' ἀποστῆ ἐκ νέου ὁ ἐπισκέπτης ὅπως ἀναβῇ τὴν κλίμακα· ἀποφασίζει μετὰ μόνον, ἐπακολουθεῖ δὲ νέα περὶ τοῦ τίς πρῶτος θ' ἀναβῇ συζήτησις· μόλις δὲ μετὰ μακρὰν διατυπώσεων ἀναλλαχῆν κατορθοῖ νὰ πείσῃ τὸν ξένον ὁ οἰκοδεσπότης ὅπως ὁμοῦ ἀναβῶσι τὴν κλίμακα· ἀπαιτεῖται ὅμως, ἵνα ὁ μὲν ἐπισκέπτης προτείνῃ ἀρχόμενος τῆς ἀναβάσεως τὸν δεξιὸν πρῶτον πόδα ὁ δὲ οἰκοδεσπότης τὸν ἀριστερὸν.

„Μὴ θορυβεῖτε τρώγοντες· μὴ κροτεῖτε τὰ ὄσα διὰ τῶν ὀδόντων· μὴ ῥοφᾶτε κατ' ὀλίγον τοὺς ζωμούς.“ αἱ διατάξεις αὗται εἰσὶ γεγραμμέναι καὶ ἀναγνωσκονται μετὰ πολλῆς τῆς σοβαρότητος. Ἄν ὁ οἰκοδεσπότης ἦνε πρόσωπον ἐπίσημον καὶ προσφέρει καρπὸν ἔχοντα πυρῆνα, ὀφείλει ὁ κεκλημένος φαγῶν τὸν καρπὸν νὰ θέσῃ τὸν πυρῆνα εἰς τὸ θηλάκιον, καθόσον οὐδὲν τῶν δώρων τῷ ἐπιτρέπεται ν' ἀπορρίψῃ.

Ὁ τρόπος, δι' οὗ κόπτεται ὁ ὑδροπέπων ποικίλλει ἀναλόγως τῆς τάξεως (caste) εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ξενίζων. Καὶ τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν τὸ πρόσχημα καὶ τῶν διαφόρων κινήσεων ἢ τάξει εἰσὶν ἐν τῷ Λί Κί μετ' ἀκριβείας κεκαλονημένα· οὕτως ὅποταν ἐν ἐπισκέψει προσερχθῇ ἀναψυκτικὸν ποτόν, τὸ μὲν πρῶτον κύπελλον δέον νὰ πίνηται μετὰ τρόπου σοβαροῦ καὶ ἐπιτετηθευμένου, τὸ δὲ δευτέρου δι' ἦθους εὐχαρίστησιν δηλοῦντος.

Περιεργόταται ἰδίως εἰσὶν αἱ εἰς τὰ τοῦ πένθους ἀφορώσαι διατάξεις τοῦ Λί Κί· ἢ θλίψις δέον νὰ φαίνηται ἐν τῇ ὑπερτάτη αὐτῆς ἀκμῇ κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐνταφιασμοῦ ἐπάνοδον. Παρατίθεμεν τὴν σχετικὴν περικοπήν τῶν ἐπιβαλλομένων ἐθιμοτυπιῶν τὸν κώδικος τοῦτου, ὅστις οὐδὲ τῆς θλίψεως αὐτῆς τὴν ἐλευθέρην ἐξωτερίκευσιν ἐπιτρέπει.

„Κατὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός ὁ υἱὸς ὀφείλει νὰ φαίνηται ὡς παντελῶς ὑπὸ τῆς θλίψεως καταβεβλημένος καὶ ὡσεὶ ἀλλοφρονῶν· ὅταν τὸ νεκρὸν σῶμα κατατίθεται ἐν τῷ φερέτρῳ ὀφείλει νὰ ρίπτῃ περὶ ἑαυτοῦ γοργὰ καὶ περίλυπα βλέμματα ὡσεὶ ἐπιζήτει τι ὑπερ ἀδυνατεῖ νὰ εὔρῃ. Μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν τὸ ἦθος αὐτοῦ δέον νὰ ἦ τεταραγμένον καὶ περίφοβον ὡσεὶ ἀνεμὲν τινα μὴ ἀρκινοῦμενον. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ πένθους πρέπει νὰ φαίνηται ὡς ὑπὸ ἀθυμίας καὶ ἀπελπίσεως κατεχόμενος, κατὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπαιτεῖται νὰ προσλάβῃ πεπλανημένον καὶ ἀνήσυχον ἦθος.

Δι' ἰδιαίτερων κανόνων ἐπιτάσσονται ἔτι πενήθοντες νὰ θρηνώσιν ἐν ὀρισμέναις ὥραις τὸν θανόντα, νὰ γυμνώσιν τὸ στήθος καὶ νὰ ἐκτελώσιν ἄματα· ἀλλ' ἂν ὁ πενήθόμενος ἦνε οὐχὶ λίαν στενός σιγηνῆς ἀκούσιν αἱ τῶν ἀμάτων προσποιήσεις.

Οἰαδήποτε θλίψις, ἄλλως τε, δέον νὰ ἐκλιπῇ ἐπερχομένης τῆς παραγορίας κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Λί Κί διαγεγραμμένας προθεσμίας· ἀναφέρεται δὲ ἐν αὐτῷ, ὡς τέλειον εὐπρεπείας παράδειγμα, γυνὴ τις ὀνομάτι Κινκ Κιάνκ, ἥτις ἀπολέσασα σύζυγον καὶ τέκνον, ἐθρῆγει τὸ μὲν τέκνον ἡμέρας καὶ νυκτὰς, τὸν δὲ σύζυγον ἐν καιρῷ ἡμέρας μόνον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΙ ΜΕΝΟΥΕΤΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΤΟΥ ΒΕΕΤΧΟΒΕΝ.

Προκλήθεις υπό της φίλης „Προόδου“ εις επεξεργασίαν μουσικών έργων διὰ τὸ Παράρτημα αὐτῆς, καλὸν ἐθεώρησα νὰ προσφέρω ἐνίοτε εἰς τὰς μουσικογραφίας συνδρομηρίας ἔργα ἐκ τῶν διασημοτέρων κλασικῶν μουσουργῶν, ἀρχίζων σήμερον διὰ τῆς προσφοράς μικροῦ, διὰ τὴν ἔκτασιν καὶ εὐκολίαν τῆς ἐκτελέσεως, ἀδάμαντος ἐκ τοῦ παγκοσμίου στόματός, ὕπερ τὴν δόξαν καὶ τὸ μέγα ὄνομα τοῦ δαμιονίου ἐκείνου μουσικοῦ ποιητοῦ Λουδοβίκου τοῦ Βεετχόβεν περιστερῆσι.

Τὴν βιογραφίαν τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός εἰς μέλλοντα κατὰλληλον χρόνον ἐπιφυλασσόμενος, ἀπέφυγον, ὡς περιττὴν, πᾶσαν περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ, μὴ ἀφορώσαν τὸ προκείμενον Μενουέττου, λεπτομέρειαν, ἧτις, τὸ πολὺ ὡς σύστασις πρὸς γνωριμίαν τοῦ ἥρωος τούτου τῆς Μουσικῆς εἰς τὸν τυχόν ἀγροῦντα αὐτὸν ἀναγνώστην νὰ χρησιμεύσῃ ἠδύνατο.

Ἀλλὰ τίς ἐκ τῶν ὀπωροδέποτε μόρφωσίν τινα καὶ παιδείαν τυχόντων ἀγνοεῖ τὴν ὕαρεσιν καὶ τὴν ἐν τῇ Καλλιτεχνίᾳ σημασίαν Λουδοβίκου τοῦ Βεετχόβεν; Τίς, ὁ ὀπωροδέποτε μουσικοῦ τινος ὄργανον κατέχων, δὲν ἐδοκίμασε τὰ ἔργα, ἐκ περιεργείας τοῦλάχιστον, ἀν ὄχι πρὸς συστηματικὴν αὐτῶν μελέτην καὶ καλλιέργειαν, τοῦ θείου τούτου Μουσουργοῦ;

Οὐδεὶς ἡ ὀλίγιςτοι, μεταξὺ τῶν τελευταίων ἀγνοῦσιν ἴσως αὐτὰ καὶ τοῦτο βεβαίως, ὡς ἐκ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀπαντώσης δυσκολίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ καταλήψιν αὐτῶν μάλλον παρά εἰς ἀπλῆς πρὸς τὴν γερμανικὴν μουσικὴν ἀντιπολιτεύσεως, προσερχομένης ἰδίᾳ ἐκ μέρους ἡμιμαθῶν μουσικοδιδασκάλων, ὑπὸ ἔθνικο ἠνδραφέροντος καὶ φανατισμοῦ ὀρρωμένων, ὧν, δυστυχῶς, ἡ γνώμη, ὡς ἐκ τῆς ιδιότητος τῶν, γίνεται εὐκόλως ἀσπαστὴ τοῖς ἄνευ πείρας καὶ μουσικῆς ἀνατροφῆς μαθηταῖς αὐτῶν, προδιαθέτουσα οὕτω καὶ τὸ Πλήθος. Εὐκόλως δὲ τοῦτο ἐξήγηται, καθόσον τὸ εἶδος τοῦτο τῆς κλασικῆς μουσικῆς οὐδόλωι ἐπιδοκῆσι τὴν διὰ κενῶν καὶ λήρων φράσεων κολακίαν τοῦ ὠτός, ἡ τὴν διεγερτικὴν σωματικῶν διαθέσεων γαργαλίζον τοὺς πόδας πρὸς χορὸν ἢ τι ἄλλο, ἀλλὰ ζητεῖ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου, νὰ ἐγγίσῃ τὰς μηχανικάς χορδὰς τῆς καρδίας αὐτοῦ καὶ νὰ ὑψώσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πεπερασμένου εἰς τὸν ἄπειρον κόσμον.

Υποθέτω δὲ ὅτι τοιαῦτα ἔργα μεγαλοφυῶν πνευμάτων, ἀπόλωσι τὴν ἐθνικότητα αὐτῶν, κτήματα συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος θεωρούμενα. Ποῖα πεπολιτευμένη γλώσσα λ. γ. στερεῖται σήμερον τῶν μεγάλων ἡμῶν Ἑλλήνων Ποιητῶν καὶ Συγγραφέων; Πῶς δὲ δυνάμεθα νὰ μεταφράσωμεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν τὰ λαμπρὰ ἔργα τῶν κλασικῶν μουσουργῶν, παρά ἐκτελοῦντες αὐτὰ διὰ τῶν ἑλληνικῶν ἡμῶν χειρῶν καὶ ἐμβαθύνοντες διὰ τοῦ νοῦς εἰς τὰς ὑψηλάς αὐτῶν ιδέας;

Εὐτυχῶς παρ' ἡμῖν Ἑλλησιν ἡ Μουσικὴ ἔλαβε τοιαύτας διαστάσεις, ὥστε καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὰ ἔργα τοῦ Βεετχόβεν ἴσως ἰδίᾳ τὰ διὰ τὸ Κλειδοκώμβαλον ἀρχίζων γεγραμμένα, τυγχάνουσι γνωστά. Πλὴν τούτων ὅμως ὑπάρχει πλήθος καὶ ἄλλων ἀθανάτων ἔργων, δι' ἄλλα ὄργανα, κατὰ διαφόρους συνδυασμοὺς γεγραμμένων, ὧν τὴν γνωριμίαν ὀλίγιστοι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἴσως ἔκαστω. Ἡ δὲ μεταγραφὴ αὐτῶν ὡς τοιούτων ἐπὶ τοῦ κλειδοκώμβαλου, ἀν ὄχι ὅλων ἀδύνατος, ἀπαιτεῖ κἄποτε θυσίαν τινα ἢ προσποίησιν δευτερευούσων φωνῶν τοῦ πρωτοτύπου, ἢ ὕπερ καὶ σύνθεσις, προβάλλει δυσκολίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν.

Τὸ ἐν τῷ Παρarthήματι Μενουέττου (ὄνομα Ἴσπανικοῦ χοροῦ), τυγχάνει ἀπόσπασμα τοῦ Μεγάλου Ἑπταοργάνου (Septett); ὕπερ ὁ Βεετχόβεν, νέος εἰκοσιετής, ἐμελοποίησε διὰ τὰ ἐξῆς ἐπτά ὄργανα: Ὑψίχορδον (Violino), Βαθύχορδον (Viola), Βάρβιτον (Violoncello), Βαθυβάρβιτον (Contrabasso), Εὐθύαυλον (Clarinetto), Βαρύαυλον (Fagotto) καὶ Κέρασ (Corno). Ἐπιτραπήτω ἐν παρόδῳ νὰ σημειώσω ὅτι, ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κλασικοῖς ἔργοις, ἔνθα ὀνόματα χορῶν ἀπαντῶσιν, ὁ μουσουργὸς οὐδόλωι εἰς τὸν περὶ χορὸν ἀποβλέπει, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ῥυθμοῦ αὐτοῦ ζητεῖ τὴν ἰδεοποίησιν, οὔτως εἰπεῖν, καὶ ἀποθέσιν τῶν τοιούτων χορῶν διὰ τῆς Μουσικῆς, πρὸ τῆς ὁποίας ὁ ἀκροατὴς μεταωρεῖται εἰς αἰθερίους σφαίρας, ἔνθα αἱ Μοῦσαι ἀν' αὐτοῦ χορεύουσι μετὰ χάριτος καὶ φαιδρότητος ἢ σοβαρότητος, ἀναλόγως τῆς ἰδιοτροπίας τοῦ μουσουργήματος. Καὶ ταῦτα ἐν γένει περὶ τοῦ χαρακτηῖρος τοιούτων μουσικῶν ἔργων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μουσικὴν ἀξίαν τοῦ παρόντος Μενουέττου εἰς τὸν Βεετχόβεν ἤρρεσε τὸ θέμα τόσον, ὥστε καὶ ἀργότερον μετσεχρίσθη αὐτό, ἀπλοποιημένον ὅμως, εἰς εὐκόλον καὶ διὰ μικρὰς χεῖρας γεγραμμένην Σονάταν διὰ τὸ κλειδοκώμβαλον (ἔργ. 49 ἀρ. 2). Ἐν τῇ μεταγραφῇ προσεπάθησα σὺν τῇ εὐκολίᾳ τῆς ἐκτελέσεως νὰ τηρήσω μέχρι κεραίας τὸ πρωτότυπον γράφας αὐτὸ ὅπως τὸ οὖς, ὅταν ἀκούῃ αὐτὸ ὑπὸ τῶν ἐπὶ ὄργάνων ἐκτελούμενων, ἀντιλαμβάνεται.

Τὸ Ἑπταόργανον τοῦτο (ἔργ. 20), ἀνήκον εἰς τὴν πρώτην περιόδον τῆς Δημοουργίας τοῦ Βεετχόβεν, καθ' ἣν ἐπερειδετο μάλλον ἐπὶ τοῦ ὕψους τῶν θείων Μότσαρτ καὶ Χαίδεν, ἐκέρδισε τοσαύτην δημοτικότητα καὶ ἀγάπην ἀμέσως κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐν Βιέννῃ τῇ 1800 δημοσίαν ἐκτέλεσιν, ὥστε ἐδυσχερῆσαι σχεδὸν τοῦτο τῷ Βεετχόβεν, διότι ἐνφ' ταύτοχρόνως ἐν τῇ Συναλίᾳ ἐκείνῃ ἠχοῦντο διὰ πρώτην φοράν μεταξὺ ἄλλων νέων ἔργων τοῦ ἰδίου ἐπὶ τοῦ κλειδοκώμβαλου καὶ ἡ πρώτη αὐτοῦ χαριστάτη Συμφωνία (ἔργ. 21) διὰ μεγάλην Ὀρχήστραν, ἐν τούτοις τὸ Ἑπταόργανον ταχύτερον τῆς Συμφωνίας διέτρεξε καὶ κατέλαβεν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου πᾶσαν τὴν Γερμανίαν! — ἴσως διότι ἐν αὐτῷ, ὡς ἐν γένει ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ περιόδῳ ὁ Βεετχόβεν οὐχὶ ὑψηλὰς φιλοσοφικὰς ιδέας διὰ τῆς Μουσικῆς τῷ ἀκροατῇ ν' ἀποκαλύψῃ ἐξήτει, καθὼς ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ ἰδίως τρίτῃ περιόδῳ, ὅσον ἀπλῶς ἴνα τὴν ἐκ τῆς μελωδίας καὶ εὐήχου ἁρμονίας ἠδονῆν, ὅποιαν ἢ θεῖα ἔμπνευσις εἰς τὸ βάλθος τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐγέννησ, καὶ τοῖς περίε αὐτοῦ μεταδώσῃ. — Ἐκτοτε μέχρι σήμερον, ὡς ἄνεις ἐν ταῖς μουσικαῖς αἰθεύσεσι ἐκτελεῖται τὸ ἔργον τοῦτο, διεγείρει ἐκάστοτε τὸν θανυμασμὸν τῶν ἀκροατῶν διὰ τὴν ἀφελείαν, χάριν, φαιδρότητα καὶ γλυκύτητα τῶν ιδεῶν, τὴν ἠείποτε τὸν Μουσουργὸν τοῦτον χαρακτηρίζουσαν ἀριστοτεχνικὴν πλοκήν καὶ επεξεργασίαν τῶν θεμάτων καὶ τὸ ποικιλόχρονον τῆς ἐνοργανώσεως (Instrumentation) αὐτοῦ.

Ἐλπίζω ὅτι δὲν εἶναι μακρὰν ὁ καιρὸς, ὅτε καὶ ἐν μέσῳ Ἑλλήνων θὰ ἐκτελῶνται τοιαῦτα τελετὰ τοῦ μουσικοῦ Παρνασσοῦ, ἐφ' οὗ, ὡς ὁ Ζεὺς ἐν Ὀλύμπῳ, προσεδρεύει ὁ θεὸς οὗτος τῆς Μουσικῆς, Λουδοβίκος ὁ Βεετχόβεν, ἐπὶ πλήθους ἄλλων ἀθανάτων συναδέλφων του.

Πέποιθα δὲ ὅτι αἱ πόρινοι ὑπὸ πάθους ἀλλὰ καὶ κλασικῆς βαθυνοίας οὐράνια αὐτοῦ ἐμπνεύσεις, εἰς οὐδεμίαν ἄλλην καρδίαν θὰ εἰσδύσωναι βαθύτερον, ὅσον εἰς τὴν διὰ τὸ πάθος καὶ τὴν βαθύτητα αἰσθήματος γεγεννημένην τοῦ Ἑλλήνος καρδίαν, ἀνατραφεῖσαν ὅμως κἄπως σοβαρώτερον, παρά δι' ἀπλὴν καὶ μόνην διάχρυσιν, ἐν τῇ τέχνῃ ταύτῃ τῆς Μουσικῆς.

Ἐν Βιέννῃ κατὰ Μάρτιον 1889.

ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ.

Η ΘΡΕΨΙΣ ΚΑΙ Η ΦΥΤΟΦΑΓΙΑ.

Ὅσα ἡ τροφὴ τοιούτος καὶ ὁ ἄνθρωπος· οὕτω περίπου ἐξεφράσθη ὁ μέγας Κάντιος μεγίστην ἀποδοιὸς σημασίαν εἰς τὴν καλὴν θρέψιν τοῦ ἀνθρώπου, ὕπερ ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἀθάνατος οὗτος φιλόσοφος ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν τὰς πλουσιοπαρόχους ἐσιτάσεις· ἂν λοιπὸν ἀληθὲς εἶνε ὅτι ἐκ τοῦ ποιοῦ τῆς τροφῆς ἐξαρτᾶται καὶ τὸ ἀνθρώπου τὸ ποῖον, ὕπερ ἀναμφισβήτητον ἐστὶ, διότι, ὡς γνωστόν, ὁ πολιτισμὸς ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἰδιοσυτηρησίας ἢ δὲ εὐξείας καὶ ἡ καχεξία τῶν ὀργάνων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς καλλῆς ἢ ἐπισφαλούς θρέψεως, οἷκοθεν ἐννοεῖται ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὴν τροφὴν ἢ θρέψιν τοῦ σώματος καλλίον καὶ σκοπιμώτερον ἐπιτελεῖται.

Ὁ ἄνθρωπος, ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα, κατασκευάζει τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐκ τῶν θρεπτικῶν ὀλών, αἱτνες ἐν εἴδει λευκώματος, λίπους καὶ ὕδατανθράκων ἐνυπάρχουσιν ἐν τοῖς τροφίμοις. Πρὸς φυσιολογικὴν καὶ σκοπιμὴν θρέψιν ὀρίσθη ἡ ἐξῆς ἀναλογία: ἐν μέρος λευκώματος δέον ν' ἀναλογηθῇ πρὸς τέσσαρα μέρη λίπους καὶ ὕδατανθράκων.

Ὅσοι λοιπὸν πλείονας ὕλας θρεπτικὰς ἐμπεριέχουσι τὰ τροφίμα καὶ ἡσχέσις μεταξὺ λευκώματος καὶ ὕδατανθράκων προσεγγίζει μάλλον πρὸς τὴν ἂνωτέρω ἀναλογίαν, τοσοῦτον θρεπτικώτερον εἰσι τὰ τροφίμα καὶ σκοπιμώτερον ἔμεινον ἐν τὴν θρέψιν.

Πρὸ μικροῦ ἐτι ἀπέδιδον εἰς τὸ λεύκωμα μείζονα θρεπτικὴν ἀξίαν ἢ εἰς τοὺς ὕδατανθράκους. Δι' ἀντικειμενικῶν ὅμως καὶ ἀκριβῶν ἐξετάσεων ἀπεδείχθη ὅτι καὶ οἱ ὕδατανθράκους ἐμπεριέχουσι ἰκανὰς θρεπτικὰς οὐσίας.

Ἡ Χημεία, ἡ πρακτικὴ αὕτη ἐπιστήμη, κατορθοῖ διὰ τῆς ἀναλύσεως τῶν φυτικῶν προϊόντων εἰς τὰ ἀρχικὰ αὐτῶν συστατικὰ, διὰ ἐξηρῶν μὲν ἀλλ' ἠγροῦν διδακτικῶν ἀριθμῶν, νὰ καθορίξῃ τὴν σχετικὴν αὐτῶν ἀξίαν. Κατὰ τὰς νεωτέραις πειραματικῆς ἐρεύνας τῶν Voit καὶ Pettenkofen, τῶν διαστήμων ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ἠρώων τῆς ἐπιστήμης ἐν τοῖς ζητήμασι τῆς θρέψεως, ἐξάγεται ὅτι α) οὐχὶ τὸ κρέας ἀλλὰ τὰ ὕσπρια εἰσι τὰ μάλλον ἄζωτοῦχα τροφίμα·

β) οὐχὶ τὸ κρέας ἀλλὰ τὰ ὕσπρια καὶ οἱ δημητριακοὶ καρποὶ τὰ μάλλον ἀνθρακώχα·

γ) ὅτι τὸ κρέας στερεῖται σχεδὸν παντελῶς τῶν ὕδατανθράκων καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἐπαρκεῖ μόνον πρὸς τελείαν θρέψιν· οἱ ὕδατανθράκους (ἄμυλον, σάκχαρον, κόμμι) εἰσὶν οἱ κατ' ἐξοχὴν παραγωγοὶ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς θερμότητος, ἐνῶ τὸ λεύκωμα εἶνε ἀναγκαῖον εἰς τὴν παρασκευὴν τοῦ αἵματος. Πρὸ μικροῦ ἐτι παρεδέγοντο ὅτι ἡ πέψις τοῦ ζωϊκοῦ λευκώματος ἐπιτελεῖται εὐκολώτερον καὶ ὅτι χρησιμώτερον ἐστὶν εἰς τὴν θρέψιν ἢ τὸ τῶν φυτῶν, ἀλλ' αἱ ἐπ' ἐσχάτων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γενόμεναι πρόοδοι τῆς ἐπιστήμης ἀπέδειξαν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ἐσφαλμένον, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἐξῆς λόγων τοῦ καθηγητοῦ Voit. „Ἐφ' οὔτω ἀπεδείχθη ὅτι εἰς τὰ φυτὰ ὡς καὶ εἰς τὰ ζῶα ἀπαντῶνται, τὸ αὐτὸ ὕδωρ τὰ αὐτὰ μεταλλικὰ συστατικὰ, σίδηρος φωσφορικὰ ἄλατα, ἄτινα ἀναγκαῖοτάτα εἰσι πρὸς σχηματισμὸν τοῦ αἵματος, εἰς τινες μάλιστα σπόρους φυτῶν καὶ ἐν μείζονι ἢ εἰς τὸ κρέας ποσότητι, ἐτι δὲ καὶ ὅτι ἀπαντᾶται ὡσαύτως ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ αὐτὸ λεύκωμα καὶ λίπος καὶ ὅτι οἱ ὕδατανθράκους παρασκευάζουσι λίπος, ἐγένετο καταληπτὸς καὶ ὁ λόγος, δι' ὃν εἶνα τῶν ζῶων δύναται νὰ διατρέφονται ἀποκλειστικῶς διὰ φυτῶν ἐνφ' ἄλλα διὰ κρέατος, κατεφάνη δὲ ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος θὰ ἠδύνατο νὰ τρέφῃται δι' ἀπλῆς φυτοφαγίας· τὸ οὐσιώδες ἐγκτεῖται ἐν τῇ πρακτικῇ συνέσει. Ἐξ ὅλων τῶν τροφίμων ὁ σίτος παρέχει τὴν τελείαν τροφήν ἐν τῇ ἀπαιτουμένη ἀναλογία· ἡ ἄρουρα, ὁ ἀραβόσιτος, δι' ὃν πολλοὶ λαοὶ ἀποκλειστικῶς σχεδὸν διατρέφονται, δέονται, ἔν' ἀποβῶσι τελειότερα τροφῇ, μικρὰς ἐπιπροσθήκης λευκοματοῦχων οὐσιῶν, ἢ ἀδιάφορον ἢ τις προσλαμβάνη ἔκ τοῦ φυτικοῦ ἢ ζωϊκοῦ

βασίλειου.“ Τοιαύτη δὲ ἐστὶν ἡ κατὰ τὸν καθηγητὴν Voit σημασία ἐν τῇ θρέψει τῶν φυτικῶν οὐσιῶν, ὥστε κατ' αὐτὸν, ὡς βάσιν τῆς τροφῆς αὐτοῦ ὀφείλει ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐκλέξῃ τὰ φυτὰ.

Ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, αἱ χημικαὶ ἀναλύσεις συντηροῦσιν ἀρκούντως ὑπὲρ τῶν φυτοφάγων· ἄνευ τῆς ὑπάρξεως τῶν φυτῶν δὲν θὰ ὑπῆρχον ζῶα τῆς νομῆς καὶ ἄνευ τούτων σαρκολάγα ζῶα καὶ αὐτὸς ἄρα ὁ ἄνθρωπος· ἡ ὑπάρξις λοιπὸν τῶν ζῶων εἶνε συνεδευμένη μετὰ τῆς ὑπάρξεως τῶν φυτῶν, τὰ ὅποια, ὡς γνωστόν, κέντηται τὴν ιδιότητα τοῦ μεταποιεῖν τὰς ἀνοργάνους οὐσίας εἰς ὄργανικὰς, καταλλήλους πρὸς διατροφήν τῶν ζῶων.

Εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀντιπάλων τῆς φυτοφαγίας, ὅτι τὰ φυτὰ στεροῦνται ἐπαρκῶς φωσφορῶν διὰ τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, προβάλλουσι οἱ φυτοφάγοι τὸ ἀποδεδειγμένον, ὅτι τὰ μῆλα ἰκανὸν ἐμπεριέχουσι πρὸς θρέψιν τοῦ ἐγκέφαλου φωσφορῶν. Ἀληθὲς δὲ εἶνε ὅτι οἱ καρποὶ ἐν γένει, ἰδίως δὲ τὰ μῆλα, τὰ ἄπια, αἱ σταφυλαί, τὰ πορτοκάλια καὶ τὰ χαρμαικέρασα εἰσὶν ὑγιεινὰ, τροποιστικὰ καὶ αἶμα σχηματίζουσα τροφὴ θερμῶς δὲ συνιστωμένη εἰς γέροντας καὶ ἰδίως εἰς παιδία. Καὶ αὐτὸς τοῦ κρέατος ὁ ζωμὸς δὲν θεωρεῖται πλέον ὡς ἀπαραίτητος πάσης διαίτης ὕψους. Κατὰ τὰς τοῦ δόκτορος Beaumont περὶ θρέψεως καὶ πέψεως ἀποκαλύψεις, αἱτνες μεγάλῃ καὶ δικαίαν παρήγγαρον αἰσθήσαν, ἀπεδείχθη διὰ τῶν ἐπὶ πολλὰ ἔτη γενομένων ἐπανειλημμένων παρατηρήσεων αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ὑπήρετου Marton, ὅστις ἔχεν ὅπην ἐν τῷ στομάχῳ ὑπὸ σφαιρὰς ποτὲ διατρωθέντι, ὅτι ὁ ζωμὸς τοῦ βοῦτου κρέατος ἀπαιτεῖ τέσσαρας ὥρας πρὸς πέψιν, ἐνφ' ὃ ἐκ κριθῆς ζωμὸς μίαν μόνον. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀν ὁ ζωμὸς τοῦ κρέατος εἶνε τόσον θρεπτικὸς, ὥστε νὰ ἐπιτρέπηται νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὸν ἐξησθενημένον στόμαχον τοῦ ὑπὸ πυρροῦ κατατρημένου ἀσθενοῦς διὰ τῆς ἐπιπόνου ἐπὶ τετράωρον ἐργασίας τῆς πέψεως, ἐδόθη πρὸ τινος χρόνου ἡ προσήκουσα ἀπάντησις, ὅτι δηλ. καὶ ὁ ἰσχυρότατος ζωμὸς οὐδεμίαν μὲν σχεδὸν θρεπτικὴν ἔχει ἀξίαν, οὐχ' ἦτρον ἐμπεριέχει τὴν ὅπην τῶν χημικῶν καλουμένην κρεατίνην, δι' ἧς ὅπως τὸ τέτον καὶ ὁ κατὰς ἐπενεργεῖ διερευνητικῶς ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος· ἡ ἐπενεργεῖα ἄρα τοῦ ζωμοῦ δύναται νὰ θεωρηθῇ μάλλον ὡς τονωτικὴ.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ.

Ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἐργασία εἰσὶ δύο ὑγιεινὰ πράγματα ἀμοιβαίως προκαλούμενα. *Ἑρμείστος Ρενάν.*

Ἦπάθει ἐν ταῖς ὑποθέσεσι τοῦ βίου βραδύτης ὄρμα ποιούσα καὶ βραδύτης σήπουσα τὰ πράγματα. *Βεσσιέ.*

Ὁ λαὸς ὁμοιάζει τὰ παιδία· θανυμάζει ὅ,τι δὲν ἐννοεῖ. *Βίκτωρ Οὐγώ.*

Τὰ ὀδυνηρότερα πένθη δὲν εἶνε τὰ ἐπὶ τῶν πύλων ἡμῶν. *Βάλτερ Σκότ.*

Ὀφελιμώτερον τὸ ἀναγινώσκειν ἕνα ἀνθρώπου ἢ δέκα βιβλία. *Ξαυβέρβ.*

Κρατεῖτε τὸ λογικὸν ὄπισθεν τῆς ὀρέξεως ἵνα περιστέλλητε αὐτήν. *Σαίξπηρος.*

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ.

Η ΑΡΧΙΔΟΥΚΙΣΣΑ ΣΤΕΦΑΝΙΑ.

Ἡ Ἀρχιδούκισσα Στεφάνια, εἰκόνα τῆς ὁποίας παρατιθέμεθα τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν ἐν Παράρτηματι, εἶνε δευτερότοκος θυγάτηρ τοῦ Βασιλέως τῶν Βέλγων Λεοπόλδου Β' καὶ τῆς Βασιλίσσης Μαρίας Ἐνριέττης γεννηθεῖσα τῇ 21 Μαΐου 1864 ἐν τοῖς Ἀνακτορίοις τοῦ Λέκκεν, ἐνθα καὶ διήλθε τὸ πλεῖστον τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας. Δεκαεξαέτις μόνως ἐμνηστεύθη τῇ 9 Μαρτίου 1880 μετὰ τοῦ Ἀρχιδουκὸς Ροδόλφου καὶ τῇ 10 Μαΐου 1881 ἐτετέσθησαν μετὰ μεγάλῃς πομπῆς οἱ γάμοι τῶν. Ἡ χαριτόβριτος πριγκίπισσα κατὰ τὴν ἐν Βιέννῃ ἄνοιον τῆς ἐτυχε ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς διότι οἱ πάντες ἀπεκδέχοντο ἐκ τοῦ συνωμοτασίου τούτου τὴν ἐδρασίωσιν τῆς δυναστείας τῶν Ἀψβούργων. Ἡ μὴ πραγματώσεις τῆς προσδοκίας ταύτης μέγρη τοῦδε ὑπήρξεν, ὡς φαίνεται, ἡ πρώτη ἀφελεία τῆς μεταδῆ τοῦ ὑψηλοῦ ζεύγους ἐπελευθέρου ψυχρότητος, ἧτις ἐπιτεινομένη σὺν τῷ χρόνῳ προὔκαλυσεν ἀναμφιβόλως τὸ τραγικὸν ἐπεισόδιον τοῦ Μαΐου 1914.

Η ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ.

Τὸ φιλανθὲς εἶνε εὐγενὴς κλίσις καὶ τερπνὴ ἐνασχόλησις λεπτὴν μαρτυροῦσα καλασθησίαν καὶ πρὸς τὰ θαυμάσια τοῦ φυσικοῦ κόσμου εὐλαβὴ θαυμασμόν. Τὸ νὰ βοηθῆ τις διὰ τρυφερὰς μερίμνης, νὰ παρακολουθῇ τὴν θαυμασίαν ἐκπύξιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ φυτοῦ ἢ τοῦ ἀνθρώπου, εἶνε βεβαίως ἀληθινὴ ἠδονή, ἣν ἐννοοῦσι κάλλιον οἱ ἐν τοῖς ἔργοις τούτοις διαβλέποντες, ὡς ἐν κατόπρω, τοῦ Δημουργοῦ τὴν ἀπειρον σοφίαν καὶ ἀγαθότητα. Ἄλλὰ καὶ πόσον εὐγνωμόνως ἀμειβούσι τὰς ὑπερ' αὐτῶν φροντίδας ἡμῶν τὰ καλά ἄνθη! Ὁ ποιητικὸς αὐτῶν κόσμος τὸ εὐφραίνει ἄρωμα καὶ τὴ θελκτικὴν δροσερότητα εἶσι τόσοι διὰ τοὺς φιλανθῆς ἀπολαύσεις καὶ τόσσα ἐνθουσιώδους πρὸς τὰ μυστήρια τῆς φύσεως θαυμασμοῦ ἀντικείμενα.

Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ φιλανθη ἡραῖαν ἐκτιθεῖσαν τὴν ἀνθοφόρον γάστραν εἰς τὰς εὐεργετικὰς σταγόνας τῆς καταπιπούσης βρογχίτης· τὸ ἔργον ἐτελεῖ μετὰ μητριακῆς ὄντως στοργῆς καὶ τρυφερότητος καὶ ἀληθῆ αἰσθάνεται χαρὰν ἐπιτυχῶς ἐπὶ τῆς μορφῆς αὐτῆς εἰκονιζομένην, διότι τὰ πεφυλλόμενα αὐτῆ ἄνθη δ' ἀνακλύφουσι πλήρη νέας ζωῆς, δροσερότητος καὶ εὐωδίας ὑπὸ τὴν σαφήν ἄρδουσιν τῆς ζωογόνου βρογχίτης.

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΦΙΛΟΙ.

Τίς ἀγνοεῖ ἢ δὲν ἔλαβέ ποτε πείραν τῆς παροιμιώδους τοῦ κύνος πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ἀφοσιώσεως; Ἡ ἔνοστικος τοῦ ζώου τούτου πρὸς τὸν ἄνθρωπον στοργὴ εἶνε τόσο βαθεῖα καὶ πολλάκις συνοδεύεται ὑπὸ δειμνικῆς, τὴν συμμνημονικῆς καὶ τὴν εὐχαριστικῆς ἐλεγχουσῶν νοημοσύνης, ὥστε ἐκπληξίν ἀληθῆ καὶ μεστήν ζωηρὰς πρὸς τὸν εὐκρινῆ τούτου φίλον καὶ σύντροφον συμπαιθείας διεγείρουσι τὰ κατ' ἐκάστην παρατηρούμενα παραδείγματα τῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀφοσιώσεως αὐτοῦ. Ἰδιάζουσαν ὁ κύνος ἐπιφυλάσσει τρυφερότητα πρὸς τὰ τέκνα τοῦ κυρίου· σύντροφος τῶν παιγνίων καὶ τῶν ἐκδρομῶν αὐτῶν, ἀνεγόμενος μετὰ στωϊκῆς καρτερίας τὰς ἰδιοτρόπους ἐνίοτε καὶ τυραννικὰς αὐτῶν παιδιᾶς, συμμνημονικῆς, οὕτως εἰπεῖν, μετὰ τῶν γονέων τὴν πρὸς αὐτὰ στοργὴν καὶ θεωρεῖ αὐτὰ ὡς ὄντα ὑπὸ τὴν προστασίαν του διατελοῦντα. Εἰς τὸ ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ συμπαιθεῖς σύμπλεγμα, μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιτυχίας καὶ τέχνης εἰκονίζεται ἡ ἐνοῦσα τοὺς δύο συντρόφους φίλια καὶ συμπάθεια. Ὁ κύνος φαίνεται εὐτυχῆς ὑπὸ τὰς θωπιεῖας τοῦ μικροῦ κυρίου του, ὅστις ἔρχεται νὰ τὸν παραλάβῃ καὶ ἐν ἀρλεῖ ἀγκαλισμῷ νὰ διαμοιρασθῇ τὸ ἀνά χεῖρας τεμάχιον τοῦ ἄρτου μετὰ τοῦ πιστοῦ τῆς οἰκίας φύλακος.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Δραματικαὶ ἀεροπορίαι. Αἱ ἀρτίως, καθ' ἂ ἐν Νέας Ἑλλᾶς ἀγγέλονται, γίνονται ἐν Μασσαχουσεττ καὶ Ραδιολάνδ δύο αἰθέρου ἀναβάσεις ἔσχον δραματικώτατα ἐπεισόδια. Τὸ ἀερόστατον Βολούντερ, ἐν τῷ σκάφει τοῦ ὁποίου εὐρίσκοντο ὁ ἀεροναύτης Ρόξερ καὶ τρεῖς τῶν συντρόφων αὐτοῦ, ἀνήλθεν εἰς τὰ ὕψη περὶ τὴν ἑκτην μ. μ. ὥραν ἐκ πλατείας τοῦ τῆς Βοστώνης ἀερίου θεατῶν πλήθους χειροκροτοῦντος· μετὰ ἡμίσειαν ὥραν τὸ ἀερόστατον παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου πρὸς τὴν θάλασσαν. Ὁ ἀερόπλορος ἀφῆκε τότε διέξοδον εἰς τὴν ἀντίαν καὶ ὁ Βολούντερ κατήλθε παρασπῆγμα ἐν φοβερῇ ταχύτητι εἰς τὸ ὕδωρ ἐν τῇ ἄκρῃ Σίρλεϊ. Οἱ ἐν τῷ σκάφει ἦσαν σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἐν τῷ ὕδατι βεβουλημένοι ἐν ᾧ ἄνεμος σφοδρὸς παρέσυρε τὸ ἀερόστατον πρὸς τὸ πέλαγος, κατέρχοντο δὲ κρατῶσι τὰς κεφαλὰς ὑπερ' τὴν ἐπιφανεῖαν τοῦ ὕδατος, τότε δὲ ὁ πλοίαρχος τοῦ ἀεροπολοῦ Κόσε διακρίνας αὐτούς ἐν τῇ ἐπικινδύνῳ ἐκεῖνη θῆσε διηρθρῶνθι πρὸς σωτηρίαν των· πλήρης συγκινήσεων ἐπεκλούθηρε τότε ἐν θαλάσῃ δίωξις, μετὰ πολλοὺς δὲ μόχθους καὶ εἰς ἀπόστασιν πλέον τῶν τριῶν μιλίων καταρῖθῆθη νὰ προσεγγίσωσι τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐλαυνομένους ἀερονάυτας καὶ νὰ σώσων αὐτούς οἱ ἐν τῷ ἀεροπολοῦ. Ἀδῆμερον ἕτερος ἀερονάυτης, ὀνόματι Ἐβέρζα Ἄλλεν, ἐπεισήσατο ἀνάβασιν ἐν Παβουκίετ· μετὰ ὤρηαιαν ἐν τῷ αἰθέρῳ πορείαν ἠθέλησε νὰ κατέλθῃ ἐν Ρεχορθ, ἀλλὰ τὰ σκορῖα τῆς ἀρκύρας προσέρχονταν ἐν τοιαύτῃ ὄρμηϊ ἐπὶ τῶν τηλεγραφικῶν συρμάτων ὥστε ἐκ τῆς συγκρούσεως ἐξετινάχθη τὸ σκαφίδιον τοῦ ἀεροστατοῦ, ὁ δὲ ἀερόπλορος ἐξηγοντισθῆ ἐπὶ ὕψους πενήνκοντα περίπου ποδῶν· ἐκ τῆς φοβερᾶς ταύτης πτώσεως ὁ Ἄλλεν ἐλαφρῶς μόνον ἔλαβεν μωλοπισμῶς, τὸ δὲ ἀερόστατον ἐξηγαντισθῆ ἐν τῷ αἰθέρῳ καὶ ἤρυστον τὸ ἀπέγεινε.

* * *

Ἐν ἐπιζήλῳ ὁ Ν. Βενιαμὴν Φραγκλίνος κατὰ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ τελευταίαν αὐτοῦ διατριβὴν συνοδεύετο ὑπὸ αἰθίους, πρὸς δὲ ἐπεδεικνύετο τὰ ἐν τῇ νήσῳ ἀξιοθέατα. Ὁ αἰθίουπὸς ἀρχὴς οὐδέποτε ἀποκρῖπτον τὴν ἐκπλήξιν αὐτοῦ διτετέλι ἐν ἀμνημονία. Μετὰ τινα χρόνον ὁ Φραγκλίνος ἤρωτησε τὸν μαθρον αὐτοῦ συνοδοιπόρον ὁποία ἦν ἡ περὶ τῆς χώρας γνώμη αὐτοῦ. Ὁ ἀπάντησεν ὁ Κὶρ Τὸμ χλευαστικῶς ἐνταῦθα τὰ πάντα ἐργάζονται· τὸ ὕδωρ ἐργάζεται, ὁ ἀήρ ἐργάζεται, τὸ πῦρ ἐργάζεται, ὁ ἀέρας ἐργάζεται, οἱ κύνες ἐργάζονται, οἱ βόες ἐργάζονται, ὁ ἵππος καὶ ὁ ὄνος ἐργάζονται, ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ ἐργάζονται, οἱ ἐπίσκοποι ἐργάζονται· μόνον οἱ χεῖροι δὲν ἐργάζονται, οἱ χεῖροι τρώγονται, πίνονται, κοιμῶνται καὶ οὐδὲν ποιοῦσι καθ' ἑτέραν τὴν ἡμέραν, ὁ χείρας εἶνε ὁ μόνος Gentleman ἐν Ἀγγλίᾳ.

* * *

Αἱ δαπάναι γάμων ἐν Σινικῇ. Τὰ ἔξοδα τῶν γάμων τοῦ αυτοκράτορος τῆς Σινικῆς ἀνέρχονται εἰς 50 ἑκατομμύρια φράγκων, ἅπανα εἰσπράττονται ἐκάστου ἐν ταῖς διαφόροις ἐπαρχίαις δι' ἐκτάτων φόρων.

* * *

Παμμέγεθες ἀμπελόκημα. Ἄξιον μεγάλης περιεργείας ἐν Ἀγίᾳ Βαρβάρα τῆς μεσημβρινῆς Καλλιφορνίας εἶνε τὸ ἐν τῇ κήπῳ τοῦ γαιοκτήμονος F. S. Martin εὐρισκόμενον παμμέγεθες ἀμπελόκημα, τὸ ὁποῖον καταλαμβάνει χώρον 8 τετραγωνικῶν μέτρων καὶ φέρε βότρυς ζυγίζοντας 4000 χιλίγραμματα. Οἱ κλάδοι αὐτοῦ εἰσὶν οὕτω διασκαμαίνοντες, ὥστε ὁ ὑπ' αὐτοῦ χῶρος χρησιμεύει εἰς διαφόρους διασκευάζεις καὶ συμπόσια παρέχων τὴν ὑψιστέραν αἰθουσαν ἐστιάσειον, ἐν ᾗ 50 ἄτομα δύνανται ἀνέντις νὰ παρακαθήσωνται εἰς τράπεζαν, ὑπὸ τὸ ἀμπελόκημα τοῦ Martin.

ΝΑΤΑΣΙΑ

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον.)

Συνήλθε κατὰ μικρὸν καὶ εἰς τὰ ὄμματα αὐτῆς ἐπανήλθεν ἡ ζωή. Γονυπετῆς παρ' αὐτῆ, ἐνφ ἡ κεφαλὴ τῆς ἐσθριζέτο ἐπὶ τῶν ὤμων μου, ἡ δὲ κόμη τῆς προσέφαινε τὴν παρειάν μου, ἦρχισα νὰ τῇ ὀμιλῶ. Οἱ λόγοι μοι ἐπῆρχοντο ὡς ἐν ὄρμηϊ χειμάρρου. Ἡ καρδιά μου, ἣν ὁ δῖ' ὄλου μου τοῦ βίου εἶχον περιστειλεῖ, συμπίπτει καὶ καταπίπτει αἰφνης ἐξηγερέστο· ἀζητήτως εὕρισκον τὰς λέξεις ὅσαι ἐξέφερατὸν ὀλόκληρον τὴν ἄπειρον τρυφερότητα καὶ τὴν λατρείαν, ἧς ἐνεφεροῦμένη. Ἐμαθὼν ἐν μιᾷ στιγμῇ ὡς ἐξ ἀποκαλύψεως τὴν θέσαν ἐκεῖνην τοῦ πάθους γλώσσαν, ἣν ἄπαξ μόνον ἐν τῷ βίῳ ὀμιλεῖ τις μετὰ γοργότρου καὶ ἦν μόνως δύνανται νὰ φελλίσῃ πᾶσαν ἄλλην φρονῶν· ἀδιοράτως μειδιῶσα με ἤκροατο ὡς ἐν ὄνειρῳ ἐκεῖνη· τὰς δύο τῆς μικρᾶς χεῖρας ἐκράτει ἠνωμένως ἐν τῇ ἐμῇ καὶ ἐγείρων ἔθλιβον ἐπὶ τῶν χειλέων μου. Τόσῳ βαθεῖα ἦν δι' ἐμὲ μακαριότης

νὰ αἰσθάνωμαι αὐτὴν οὕτως ἐγκαταλειμμένην ὥστε δὲν ἐτόλμων νὰ ταράξω διὰ ζωηροτέρας θωπιεῖας τὴν γοητευτικὴν τῆς στιγμῆς ταύτης ἡμέριαν. Ἐλαφρὸν βίτος διέτρεχεν ἐνίοτε τὸ σῶμά τῆς, ἡ κινήσις τῆς κεφαλῆς ἔριπτε κατὰ τοῦ προσώπου μου τὸ ἀρωματωδὲς κῶμα τῆς ἄτακτου κόμης τῆς καὶ τότε θανάσιμος μαλθακότης διεκχέετο εἰς τὰς φλέβας μου· ἐψιθύριζον τὸ ὄνομά τῆς καὶ τὴν διακεχυμένην ἐπὶ τῆς μορφῆς μου κόμην τῆς ὡς παράφρων ἀσπαζόμενος ἔμμενον ἐπὶ πολὺ ἀδυνατῶν οὐδὲ λέξιν νὰ προσφέρω. Ἐν τούτοις ἡ βραχέα φερνὴ νδὲ ἦγγιζεν εἰς τὸ τέρμα τῆς· ἡ σελήνην ἀπεκρύβη ὕψιθεν τῶν μεγάλων ὀρέων καὶ τὴν λάμψιν αὐτῆς διεδέχετο σχετικὴ τις σκοτία εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὀρίζοντος ἀμυδρὰ λευκὴ λάμψις ἀνήγγελε τὸ ἥλιον τὴν ἀνατολήν· ἀδύνατον ἦτο νὰ μένωμεν ἐκεῖ ἐπὶ πλέον. Ἐθλιψα αὐτὴν στενώτερον καὶ ταπεινῆ τῇ φωνῇ τῇ εἶπον ὅτι ἔπρεπε ν' ἀποχωρισθῶμεν· ἐφάνη ὅτι δὲν ἀντελήφθη εὐκρινῶς τῶν λόγων μου τὴν ἐνοιαν, ἀλλ' ὑπέκρουσεν εἰς μόνην, οὕτως εἶπεν, τῆς θελήσεώς μου τὴν παρόρησιν. Ἠγέρθη καὶ μηχανικῶς ἤρξατο νὰ διορθῶ τὴν κόμη· ὑποστηρίζων, σχεδὸν φέρων αὐτὴν κατήλθομεν τὴν μεγάλην κλίμακα κατάρψοντο· ἐβράδισεν ὡς ἀλλοτρούσσα. Ὁταν ἐν τῷ τραχεῖ τῶν λαμπτήρων φωτὶ παρετήρησα τὸ πρόσωπὸν τῆς θάμβος καὶ φρίκη με κατέλαβε· εἶχε τὸν μακρῶρον τὴν ὠχρότητα· δύο κηλίδες φλογερὰς ἐρυθρότητος ἐχρωμάτιζον τὸ ἄνω τῶν παρειῶν αὐτῆς· οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ξεροὶ καὶ διεσταλμένοι ἐλαμπον ὡς ἐν πυρετῷ· ὑπῆρχεν εἶδος ὑπερφυσικῆς τινος λάμψεως ἐν τῇ καλλονῇ τῆς· τὴν ψυχὴν αὐτῆς ἠσθάνετο τις ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ ὄρους. Ἐφραῖα ἀκων. Ἡσθάνθη ὅτι μοι ἦτο ἀδύνατον νὰ τὴν ἐγκαταλείψω· παράφρων ἰδέα διήλθε διὰ τοῦ πνευματοῦ μου ἠθέλων νὰ τὴν ἀρπάσω ὡς ἦτο καὶ τὴν ἀπαγάγω που μακράν, εἰ τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου — Θέλετε; τῇ εἶπον ἰστάμενος καὶ προσβλέπων αὐτὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· νομίζω ὅτι εἶχον ἀπολέσει τὸ λογικόν. Εὐτυχῶς δὲν μ' ἐνόησε. Εἰς τὴν θύραν τοῦ οἰκίματός τῆς ἀνέμενεν ἡ θαλαμηπόλος κοιμωμένη ἐπὶ καθέλας· ἀφυσπῖσθη ἐγερθεῖσα ἐν σπουδῇ ἄμα τῇ προσεγγίσει ἡμῶν· ἔδει ν' ἀποχωρισθῶμεν ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς κόρης ταύτης· ἠσθάνομην ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου τρέμουσιν τὴν χεῖρα τῆς κ. Β... τὰ πάντα ἠδονάμην νὰ φοβῶμαι· ἤμεθα ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ διαδρόμου. Ἐνῷ ἡ θαλαμηπόλος νυσθαλέα ἐξήτει τὰ πυρεῖα καὶ δι' ἀσταθοῦς χερῶς προσεπάθει νὰ ἀνάψῃ τὸ κηρίον, ἐβράδουνα τὸ βήμα καὶ ταπεινώσας τὴν φωνὴν διὰ βραχέων καὶ ἐν τάχει προσεπάθησα νὰ πρᾶνον τὴν παραχρῆν αὐτῆς. — Ἐστὲ γενναία, σὰς ἰκετεύω, τῇ εἶπον. Δὲν ἠξέουρετε τὸ κανὸν ὅπερ μοι προέειπετε. Θέλετε καὶ ἐγὼ, ἐντὸς ὀλίγου, συλλογιζόμενος ὅμας, ν' ἀπολέσω τὸ ὑπολειπόμενόν μοι ὀλίγον θάρρος. Θαρρεῖτε καὶ πρᾶνθητε· δύνασθε καὶ ὀφείλετε νὰ πράξητε τοῦτο ἐξ ὅλου πρὸς ἐμὲ. Ἐμειδίσατε μειδιῶσα ἐντὸς δακρυῶν πεπιγμένον καὶ ἀλλεινότερον ὀλολυγμοῦ, ἀφῆκε δὲ νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου ἡ κεφαλὴ τῆς. Ἐδέξεο νὰ τὴν ὤθῃσῃ σχεδὸν ἀποτόμως· τὴν στιγμήν ταύτην ἡ θαλαμηπόλος ἐπέστρεφεν· ἐφθάσαμεν ἐπὶ τῆς οδοῦ τοῦ οἰκίματός τῆς οὐ ἀνοικτῆ ἦτο ἡ θύρα· καὶ ἐμὲ αὐτὸν ἀπέλειπε τὸ θάρρος.

— Καλὴν νύκτα, κυρία, εἶπον ὑποκλινόμενος. Δὲν ἐτόλμων, τοσοῦτον ἐφοβοῦμην μὴ στερεθῆ τῆς ἀναγκαίας εὐψυχίας, νὰ ἐγγίσω τὴν χεῖρα τῆς οὐδὲ νὰ προσβλέψω αὐτὴν.

Ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη ὕψιθεν αὐτῆς. Ἐπὶ τινος στιγμῆς ἠσθάνομην τι προσόμιον τοῦ ψυχροῦ κενοῦ, ὅπερ αἰθίς με κατελάμβανε, ἡ ἐξαφάνισα αὐτῆς καθίστη γυνὰ καὶ ἐρημα τὰ περὶ ἐμὲ· κατίσχυσα διὰ βιαίας προσπαθείας τῆς ἀδυναμίας ταύτης καὶ τὸ ἐπὶ στιγμήν ἐκλείψαν αἰσθημα τῆς εὐδαιμονίας μου κατεπλημῆρρε πάλιν ὡς φλογερὸν κῶμα τὴν καρδίαν μου. Ἐπανήλθον εἰς τὸ οἶκμά μου. Ἰδὼν τὴν μορφὴν μου ἐν κατόπτρῳ δὲν ἀνεγνώρισα ἐμαυτὸν. Ἐνθουσιάζει παλαιᾶν τινά εἰκόνα ἐν τῷ τῆς ἐσοχρῆτικῆς οἰκίας σπουδαστηρίῳ μου, παριστώσαν χαραιοσφάγον ἐν ἐκστάσει· τοιαύτῃ ἦν ἡ μορφὴ μου. Οἱ ὀφθαλμοί μου, διεσταλμένοι ἐθεώρουν τὰ πρὸ ἐμοῦ ἀλλὰ δὲν ἔβλεπον τὰ πράγματα καὶ ἐφαίνοντο ἐντρο-

φῶντες πέραν τοῦ ὁρατοῦ τούτου κόσμου ἐν τῇ θεᾷ ὄπτασις ἰδεῶν εὐδαιμονίας· ὀλόκληρον με κατεῖχεν ἡ μέθρ αὕτη, τὴν καρδίαν μου, τὴν κεφαλὴν μου, πᾶσαν βάνδα τοῦ αἵματος μου ὅπερ ὀρητικῶς ἐκινλοφόρει ἐν ταῖς φλεβῆ μου. Ἐν μέσῳ τῆς φλογερᾶς καὶ νέας δι' ἐμὲ ταύτης ἀτμοσφαιρας τοῦ εὐτυχῶς πάθους διετέλουσαν παντελῶς ἀλλοφρονῶν· αἱ ἰδέαι μου συνεταράσσοντο καὶ ἐπλανώμην ἐντὸς χάους ὅπερ μάτην θὰ ἠγωνιζόμην νὰ διευκρινίσω· οὕτε ἐπαχεῖρον μάλιστα τοῦτο· ἀπόθουν μετὰ τρόμου τὴν σκέψιν μόλις γεννωμένην ὑπὸ τῆς ἐξέως τοῦ ἐγκαφαλῶ· συγκεχυμένως ἠσθάνομην ὅτι μόνον διὰ τῆς θυσίας ταύτης ἠδυνάμην νὰ διατηρήσω τὴν εὐδαιμονίαν μου. Ἐκτισμόνον τὰ πάντα καὶ κλειῶν τὰ ὄμματα ἐγκαταλειπόμην εἰς τὴν πλήρη φρικτῆς σκοτεινῆν πέραν τῆς ὁποίας οὐτε ἠδυνάμην οὐτε ἠθέλων τίποτε νὰ διακρίνω. Ἐπὶ στιγμήν ὡσαί φλόξ τις διέτρεχε τὸ σῶμά μου καὶ διέσειεν αὐτὸ βιαίως. Λειποφυγία καὶ κλονισμοὶ αἰφνιδίοι με κατελάμβανον, καθ' οὓς ἐπλημῆρρον δακρυῶν οἱ ὀφθαλμοί μου· τὰ αἰσθήματα διεδέχοντο ἀλλήλα· δὲν ἠμην κύριος τῆς εὐτυχίας μου ἀλλ' αὕτη ἐδέσποζε τὸ ἄτόμου μου.

Ὅταν δὴν ἔγινε τὸ ὑπολειπόμενον τῆς νυκτῆς διάστημα· περὶ τὴν πρωῶν τοιαύτῃ ἦν ἡ ἔντασις τοῦ νευρικοῦ μου συστήματος ὥστε, τῇ ἀληθείᾳ, ἠγνόνον ἂν ἐρηγηρόρον ἡ ὄνειρωττον· ἐν τῇ ἀλληλουχίᾳ τῶν συγκεχυμένων ἡδῆ ἰδεῶν μου ὑπῆρχον χάσματα· ἐπὶ τινά λεπτά μοι ἐφαίνετο ὅτι εἶχον ἀπολέσει τῆς υπάρξεώς μου τὴν αἰσθητον. Ἡ ἀκριβὴς ἀνάμνησις τῶν γενομένων ἀποσβέννυτο ἐν ταῖς λεπτομερείαις, ἀπελείπετο δὲ μόνον ἡ ἐντύπωσις λαμπρὰς τινος ὄπτασις, ἡς μάτην προσεπάθουν νὰ ἀναπολήσω τὸ σύνολον. Ἡ ἔκλυσις τοῦ σώματος κατίσχυεν ἡδῆ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ πνευματος· κατέπεσον βαρέως ἐπὶ ἀνακλίντρον καὶ ἐπὶ ὄρας πολλαὶ ἐκοιμήθη ὑπνον βαθύτατον.

Τὴν ἐπιούσαν ἐσκεπτόμην οὐχὶ πλέον ὡς παράφρων, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος ὀρθοφρονῶν ἡ σχεδὸν τοιοῦτος, καὶ βλέπων τὴν ἐαυτοῦ κατάστασιν ὑπὸ μερίστων περιστοιχιζομένην δυσχερείων. Ἐλλειψίς θελήσεως, ἀκουσία τις συγκινήσις, ἡ ἐλαχίστην ἐκ μέρους μου ἀπρωησία ἠδύνατο διὰ παντός νὰ καταστρέψωσι τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν υπάρξεως, ἧτις μοι ἦτο τοῦ λοιποῦ πολλῶ τῆς ἐμῆς προσφιλεστέρα. Ἡνώδουν ὅτι ὄφειλον νῦν νὰ μὴ στερωμαι γαλήνης καὶ ἐτοιμότητος πνευματος οὐχὶ δι' ἐμὲ μόνον ἀλλ' ἐν ἀνάγκῃ καὶ δι' ἄμφοτέρους. Ἐν σπουδῇ διχαράττον σχεδίων συμπεριφοράς, ὅπερ ὄφειλον ν' ἀκολουθῆσω ἔως ὅδ ἐπανίδω τὴν κυρίαν Β... Ἡ εἰκὼν τοῦ στρατηγῶ ἀπειλητικῆ ὠρθοῦτο πρὸ ἐμοῦ, ἀπειλητικῆ κατὰ τῆς εὐτυχίας μου. Ἡσθάνομην ὅτι θὰ ἠγχερετο κατ' ἐμοῦ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχυί τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, ἂν μὴ ἰσροτέρων ἀλλὰ νομιμωτέρων τῶν ἐμῶν. — Θὰ ἀναγκασθῶ ἴσως νὰ τὸν φρονέσω; Ἡ ἰδέα αὕτη μοι ἐνεποιεῖ φρικτῆν· τί μοι ἔπαυαν ὁ ἄνθρωπος οὗτος; τόσῳ μικρὸν, τόσῳ ἀσήμαντον, τόσῳ ξένον πρὸς αὐτὴν τὸν ἐθεώρουν, ὥστε οὐδὲ νὰ ζηλοτυπῶ ἐμαυτὸν ἠδυνάμην. — Νὰ φρονεθῶ ὑπ' αὐτοῦ; Ἐστο... ἀλλ' ἐκεῖνη; Ἐν τούτοις ἡ ἀπόφασις, ἦν ἐν ἐμιατῷ ἐσχηματίσασα, ἵνα μὴ ὑπερασπίσω ἐν ἐνδεχομένη περιπτώσει τὴν ζωὴν μου κατ' αὐτοῦ, ἀνεκούφισε τὴν συνείδησίν μου.

Περὶ τὴν μίαν μ. μ. κατήλθον. Ἐν τῷ ἰσοαίφῳ, ὅπερ βλέπει πρὸς τὸν κήπον, ὑπάρχουσι δύο ἡ τρεῖς αἰθουσαι ἐν αἷς συναθροίζονται χάριν συναναστροφῆς, ἀνανωθισκοσι τὰς ἐφημεριδας καὶ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν μουσικὴν. Εἰσελθὼν εὕρον ἐκεῖ πολλούς· ἠσθάνομην μᾶλλον ἡ εἶδον ὅτι παρῆν ἐκεῖ καὶ ὁ στρατηγὸς Β... Προῦχώρησεν εὐδῆς πρὸς ἐμὲ μειδιῶν καὶ τείνων τὴν χεῖρα, ἐνφ τὸ πρόσωπόν του ἐξέφραζε τὴν ἐγκαρδίον ἐκεῖνην συμπάθειαν, ἣν κατ' ὀλεθρία τῆς μοῖρας ἰδιοτροπίαν φαίνεται ζωηρῶς πρὸς ἐμὲ αἰσθάνομενος. — Καλὴ ἡμέραν, εἶπε φαιδρῶς· πῶς ἔχετε; δὲν σὰς ἐβλαψεν ἡ διαμονὴ ὀκτῶ ὀλοκλήρων ὤρων ὑπὸ τὴν σελήνην με τὸσῳ ἱπποτικῷ ἀφοσίωσι; Σὰς χροεσται ἐγγνωμοσύνην ἡ σὺζήσις μου. Τὸ ἐπ' ἐμοῖ ἐκοιμήθη βαθύτατα· καὶ δὲν δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι παραπονόμυ διὰ τοῦτο· ὅτι δῆποτε καὶ ἂν ἐθαυμάσατε δὲν πιστεύω ὅτι εἰδέτε τι προτιμώτερον ἐνὸς καλοῦ ὑπνον.

Μοι εἶνε ἀδύνατον νὰ εἶπω ὅ,τι ἠσθάνομην βλέπων γελῶντα καὶ ἐν τοιαύτῃ λαλοῦντα ἀμεριμνησίᾳ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἦσαν ἤδη ἡ ζωὴ καὶ ἡ εὐδαιμονία μου. Ἐβλεπον αὐτὸν ὑπὸ διάφορον ὄψιν· εἶχεν αἴφνης ἀποβῆ δι' ἐμὲ ὃν ἰδιάζον ἐν τῷ κόσμῳ, ὃς οἱ λόγοι, αἱ κινήσεις, αἱ ἰδέαι εἶχον φοβερὰν δι' ἐμὲ σημασίαν· ἔτοιμος ἤμην νὰ τὸν μισήσω διὰ τὴν φαιδρότητα καὶ τὴν παράλογον ἣν ἐπεδείκνυεν ἐμπιστοσύνην. Ἡ πεποίθησίς μου μ' ἐξητέλιξεν· ἐβδελυσσομένην ἐμαυτὸν διότι ὤφειλον νὰ ὑφίσταμαι αὐτὴν καὶ ἠγανάκτουσ' αὐτὸ διότι μοι τὴν ἐπέβαλλον.

— Ἡ κυρία Β . . . πῶς ἔχει; εἶπον κατανοῶν τὴν ἀνάγκην ν' ἀρθρώσω ὅπωςδὴποτε καὶ ἂν ἤμην τὴν τετρημένην τῆς ἐθιμοταξίας φράσιν.

— Εὐχαριστῶ, καλὰ νομίζω· δὲν τὴν εἶδον τὸ πρωῒ. Ἀλλὰ δὲν μοι λέγετε μήπως κρατεῖτε φίλτρον σεῖς ἢ μαγεύετε τὸν κόσμον; — Τί ἐννοεῖτε στρατηγέ;

ᾧ, ναὶ κάμετε τὸν μετριόφρονα· βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι ὅλαι αὗται αἱ κυρίαί τρελλαίνονται μὲ σᾶς, ὑποθέτω δὲ ὅτι δὲν εἴσθε τόσο ἀχάριστος ὥστε νὰ μὴ παρατηρήσητε τοῦτο· τὴν στιγμήν καθ' ἣν εἰσῆρχεσθε ὅλοι ὠμίλουσ' περὶ ὑμῶν, ὡς ἐν συναυλίᾳ· δὲν θὰ σᾶς ἐπαναλάβω ὅ,τι ἐλέχθη· φοβοῦμαι, ἀγαπητέ μοι φίλε, μήπως σᾶς καταστήσω πολὺ ὑπερήφανον. Ἡ κυρία Διλοὰρ προσέβη μάλιστα μέχρι τοῦ νὰ δυσχυρισθῇ ὅτι . . . Ἀλλ' ἰδοὺ αὕτη ἀκριβῶς θεωροῦσα ὑμᾶς κρυφίως ὑπεράνω τῶν σελίδων τοῦ μυθιστορήματος ὅπερ προσποιεῖται ὅτι ἀναγιώσκει.

Ἐντὸς εὐρέως θρονίου βεβυθισμένη ἡ Κ. Διλοὰρ ἐκράτει τῷ ὄντι ὅσον ἐνδέχεται νωχελῶς βιβλίον ἀνοικτὸν ἐνῷ τὰ βλέμματα αὐτῆς ἐπλανῶντο τῆδε κακείσε μὴ ἀποκρύπτοντα τὴν κατέχουσαν αὐτὴν ἀνοπομονησίαν καὶ πληξίν· τὸ πλανώμενον βλέμμα τῆς συνήτησε τὸ ἐμόν· ὑπεχρεώθη νὰ μεταβῶ καὶ καθίσω παρ' αὐτῇ.

— Τί εἶνε τὸ βιβλίον τοῦτο ὅπερ δὲν ἀναγιώσκειτε;

— Τὸ βιβλίον τοῦτο; . . . εἶνε κάλλιστον βιβλίον ὑποθέτω· ἀλλὰ μὲ πλήττει. Πρόκειται περὶ δύο ἐραστῶν, οἵτινες ἠδύναντο νὰ ἦνε λίαν ἠδ' ἀχαιρῆστοι· ἀλλ' ἀντὶ τούτου ὁ συγγραφεὺς ἀρέσκειται

ν' ἀναμίξῃ τὴν ἠθικὴν, τοῦτο δὲ καθιστᾷ τοὺς πάντας δυστυχεῖς. Προτιμῶ ν' ἀναγιώσκω τὰ πράγματα ὅπως τὰ πλάττω ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Ἐμειδίασε καὶ ἐστέναξε.

Αἱ διὰ τὸν καλλωπισμὸν δαπάναι τῆς εἰσὶν ἀκατάπαντοι. Τὴν πρωτὰν ἐκείνην ἣν ἐνδεδυμένη μετὰ πλείονος ἢ τὸ σὺνήθεσ φιλαρεσκείας· κατὰ σύμπτωσιν ἐξαιρετικὴν, οὔτε ὁ κ. Διλοὰρ οὔτε ὁ τακτικὸς αὐτῆς δορυφόρος ἦσαν παρ' αὐτῇ ὑπὸ τὴν ἄμεσον τῶν

θελγέτρων τῆς ἀκτίνα· ἡ περίπτωσις αὕτη συνετέλει εἰς τὸ νὰ ἐπιτείνῃ τὴν φιλόνεικον διάθεσιν ὑφ' ἧς ἐφαινότο ἐμφορομένη. Ἐν τῇ περιβαλλούσῃ αὐτὴν ἀτμοσφαίρᾳ ὁσμὴ πολέμου καὶ πυρίτιδος διεχέετο, ἣν ἐγὼ λίαν προθύμως θὰ ἀπέφευγον, ἀλλὰ τὴν ἀτμοσφαῖραν ταύτην ἀνέπνευεν ἐκείνη μεθ' ἠδονῆς καὶ ἐτέρπετο, ὡς ἄνθος, ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὑπὸ τὴν διεγερτικὴν τῆς ἰδίας αὐτῆς ἐρωτοτροπίας τὴν ἐπιρροήν· ἡ ψυχρότης μου, ἣν ἀορίστως ἐκ τῶν συντόμων ἀπαντήσεών μου διεγίνωσκε ἠρέθιζον αὐτὴν πλείοτερον. Τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κύμα παροργίζει ἢ ἀντίστασις· καὶ αὕτη καὶ ἐκεῖνο μαίνονται κατὰ τοῦ προσκόμματος καὶ συντρίβονται κατ' αὐτοῦ. Ἡ κ. Διλοὰρ ὁμοίαζε τῷ κύματι· συνετρίβετο διαρρηγνυμένη εἰς μικρὰ σπινθηροβολοῦντα κύματα, ὑπὸ τὴν μορφὴν μειδιαιμάτων, δειλῶν δὲ καὶ προκλητικῶν, ὡς οἱ τῆς γαλλῆς, ἀκκισμῶν καὶ τῶν εὐφρολογιῶν ἐκείνων, ὧν ἀνεξάντητον εἶνε τῶν παρισινῶν γυναικῶν τὸ λεξιλόγιον. Ἀφθονον τούτων ἐποιήσατο χρῆσιν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ τετάρτου τῆς ὥρας καθ' ὃ ἔμεινα παρ' αὐτῇ.

Ἡγέρθη. — Μὲ ἀφίνετε, τόσο ταχέως· ποῦ λοιπὸν πηγαίνετε; ἀλλ' εἶμαι πολὺ ἀδιακριτος τῇ ἀληθείᾳ. Συγγνώμην, καὶ δότε μοι τοῦλάχιστον τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ μᾶς συνοδεύσητε ἀπόψε· θὰ κάμωμιν ἐκδρομὴν μέχρι, δὲν ἐνθυμοῦμαι τίνας, παλαιοῦ πύργου. Θὰ ἔλθετε μαζί μας· δὲν ἔχει οὕτω; σᾶς παρακαλῶ.

— Ἀλλὰ βεβαίως κυρία· θὰ προσπαθῆσω, ἂν δυνθῶ.

— Ἄν δυνθῆτε! τοῦτο δὲν μὲ κολακεῖ πολὺ· δύνασθε ὅ,τι θέλετε.

(Ἐπεταὶ συνέχεια.)

ΧΡΩΣΤΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ.